REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 556-53; 585-18; — Telefon administracji 585-10; — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz od 9—16, w soboty od 9—15

Dziś 8 stron

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Cena 3 zł

Rok 56 | Kraków, 30 września 1947 r. | Nr. 268

Terroryści zniszczyli główną kwaterę policji w Haifie

JEROZOLIMA. — Terroryści Irgunu dokonali wczoraj pierwszego od dwóch miesięcy poważnego napadu na Brytyjczyków w Palestynie.

Przed kwaterę policji brytyjskiej w Haifie zajechał w pewnej chwili samochód ciężarowy, z którego nieznani osobnicy stoczyli beczkę, jak się okazało później, napełnioną materiałami wybuchowymi. Samochód odjechał, a w kilka sekund później nastąpiła potworna eksplozja. Budynek policji został zdemolowany, a 10 policjantów, w tym 3 brytyjskich zostało rozerwanych na strzępy. 54 osoby odniosło ciężkie i lżejsze rany. Stan niektórych z nich jest krytyczny.

Tajna radiostacja Irgunu wydała wkrótce po zamachu komunikat, w którym bierze na siebie odpowiedzialność za zamach i ostatnią akcję terrorystów przedstawia jako demonstrację przeciw wykrętnej polityce brytyjskiej w sprawie Palestyny na forum ONZ.

„Heil Hamm" krzyczą faszyści w Londynie

LONDYN. — Policja brytyjska rozwiązała wiec faszystowskiej organizacji pod nazwą „Brytyjska Liga b. kombatantów" na wschodnim przedmieściu Londynu.

Na wiecu przyszło do gwałtownych incydentów, które przemieniły się w bójkę. Gdy policja wyprowadzała z sali przywódcę ligi Edwarda Hamma, z tłumu padły okrzyki: „Heil Hamm!" Zwolennicy Hamma pozdrawiali go faszystowskim podniesieniem ręki. Rozpędzani przez policję śpiewali antyżydowskie pieśni i wznosili prowokacyjne okrzyki. Faszyści angielscy wystąpili w czarnych koszulach i swetrach.

Zamiast 18 miliardów narazie 550 milionów dolarów

Truman skapitulował przed Kongresem

Sprawa tymczasowej pomocy dla Europy przedmiotem obrad w Białym Domu

WASZYNGTON. — W Białym Domu toczyły się przez cały wczorajszy dzień rozmowy między Trumanem i min. Marshallem z jednej, a przedstawicielami Kongresu i administracji z drugiej strony.

Truman i Marshall stoją na stanowisku, że USA mogą udzielić pomocy Europie bez zwołania specjalnej sesji Kongresu. Marshall, który przybył specjalnie z Nowego Jorku, gdzie brał udział w posiedzeniach Ogólnego Zgromadzenia ONZ, podkreślił, że sytuacja żywnościowa Europy jest rozpaczliwa, jeśli Kontynent [illegible]pejski ma uniknąć groźby dokuczliwego głodu, pomoc musi być wysłana jeszcze przed końcem [illegible]ku. Truman miał zażądać minimum 500 milionów dolarów w celu realizacji tymczasowego programu pomocy na okres najbliższych 4-ch miesięcy.

W Waszyngtonie ustalono dalej, w jakim porządku państwa europejskie otrzymałyby pomoc. Na pierwszym miejscu znajdują się Francja i Włochy, gdzie wewnętrzna sytuacja polityczna i gospodarcza jest szczególnie naprężona.

Przedstawiciele Kongresu zgłosili szereg zastrzeżeń, uważając, że zgodnie z konstytucją o przyznaniu pomocy i jej rozmiarach winny decydować przede wszystkim obie Izby.

Z ostatniej chwili

WASZYNGTON. — Jak donosi radio brytyjskie, na konferencji [illegible] Białym Domu zapadła decyzja, [illegible] nie jest możliwe udzielenie pomocy Europie bez zwołania specjalnej sesji Kongresu. Decyzja [illegible] oznacza kapitulację Trumana [illegible] Marshalla przed republikańskimi przywódcami obu Izb.

Tow. min. Rusinek w Londynie

LONDYN. (PAP) — W dniu 29 b. m. w godzinach przedpołudniowych minister Rusinek wraz z całą delegacją polską został przyjęty oficjalnie przez brytyjskiego ministra pracy Isaacsa.

Po południu delegacja polska udała się do Egham, miejscowości położonej pod Londynem, gdzie znajduje się właśnie duży ośrodek przygotowujący inwalidów wojennych do najrozmaitszych zawodów cywilnych.

Nieporozumienia między górnikami i Brytyjską Radą Węglową

Niewyjaśniona sytuacja w przemyśle węglowym w Anglii

LONDYN — W brytyjskim przemyśle węglowym wytworzyła się niejasna sytuacja w związku z postulatami Zw. Zaw. Górników i propozycjami Państwowej Rady Węglowej w sprawie przedłużenia czasu pracy.

Rokowania między rządem a [illegible] górników nie zostały jeszcze wznowione. Opinia publiczna oskarża rząd o spowodowanie zerwania rokowań między górnikami a Radą Węglową.

Rada stoi na stanowisku przedłużenia szycht górniczych o [illegible] co wpłynie dodatnio na zwiększenie wydobycia węgla.

[illegible] przedłużeniem szycht [illegible] jąc natomiast wprowadzenie dodatkowej szychty sobotniej. Górnicy domagają się również podwyżki płac. Rząd jak dotąd ustosunkuje się negatywnie do postulatów górniczych.

Komentując wytworzoną sytuację, „Manchester Garduan" pisze: „Gabinet przekona się, że dalsze wstrzymywanie zwiększenia wydobycia węgla z powodu zajętego przez rząd stanowiska stanowi wyraźne niebezpieczeństwo polityczne. Rząd chce wywrzeć dobre wrażenie [illegible] Amerykanach, jednakże węgiel jest wart więcej".

Oryginalna propozycja Jugosławii

»Czerwony krzyż« zająłby się rozdziałem pomocy dla krajów zniszczonych wojną

BELGRAD — Na zjeździe Towarzystw Przyjaciół Czerwonego Krzyża został przyjęty jednogłośnie porządek dzienny obrad.

W czasie obrad delegat Jugosławii zaproponował przyjęcie rezolucji, wzywającej organizacje Czerwonego Krzyża do wzmożenia wysiłków, celem udzielenia i przyśpieszenia pomocy dla krajów europejskich, które ucierpiały wskutek wojny, w pierwszym rzędzie krajom, które stały się ofiarami agresji hitlerowskiej.

Rezolucja proponuje, aby organizacje Czerwonego Krzyża zostały upoważnione do zajęcia się rozdziałem pomocy.

Propozycja jugosłowiańska spotkała się z poparciem Związku Radzieckiego, Węgier, Albanii, Bułgarii, Czechosłowacji i Szwecji.

Groźna szajka fałszerzy zlikwidowana we Francji

Fałszywe dolary miały zalać Europę

PARYŻ — Policja francuska wykryła na przedmieściu Marsylii [illegible] tajne drukarnie, w których drukowano fałszywe banknoty dolarowe. Drukarnie stanowiły zarazem schronienie dla groźnej bandy fałszerzy, która zajmowała się również podrabianiem akcji Kanału Sueskiego. W spelunkach fałszerzy znaleziono [illegible] zapas fałszywych dolarów wartości 2 miliardów 800 milionów franków, oraz większą ilość broni.

Policja francuska wpadła na ślad fałszerzy jeszcze 19. września w Paryżu, gdy przypadkiem w jednej z kawiarń aresztowano dwóch agentów bandy, sprzedających fałszywe dolary. Jeden z nich wskazał adres. Miała na sumieniu dwa morderstwa, sy drukarń oraz zeznał, że banda świadków jej występnej działalności [illegible]

[illegible]

Fałszywe banknoty dolarowe miały być przez bandę puszczone w obieg równocześnie w kilku krajach europejskich.

Dyr. Gutt u prem. Cyrankiewicza

WARSZAWA (pap) — Dnia 29. bm. premier Józef Cyrankiewicz przyjął na audiencji w Prezydium Rady Ministrów dyrektora naczelnego międzynarodowego funduszu monetarnego p. Camille-Gutt'a i dyrektora tegoż funduszu dr. Hisdeka.

Gościom towarzyszył prezes narodowego Banku Polskiego wiceminister Drożniak.

Międzynarodowy Kongres Kobiecy radzi nad utrwaleniem pokoju

PARYŻ. — W Paryżu rozpoczął się kongres porozumienia światowego dla spraw pokoju z udziałem 250 delegatek, reprezentujących organizacje kobiece 50 narodów. Kongresowi przewodniczy małżonka premiera francuskiego, p. Ramadier.

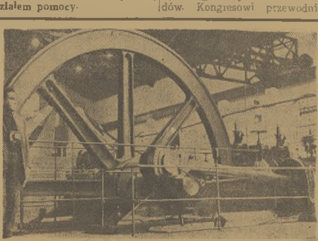
Delegatka USA odczytała pismo p. Roosevelt, która wyraża [illegible] obradach i podkreśla, że kobiety winny wyłężyć wszystkie siły w celu utrwalenia pokoju.

Przeciwko dyktaturze Perona

Strajk robotników sparaliżował port w Buenos Aires

[illegible] strajkowało, odmawiając ładowania i wyładowywania statków, znajdujących się w porcie. Wskutek strajku cały ruch portowy został sparaliżowany i 120 statków ugrzęzło w dokach portu.

Strajk wybuchł na tle odmowy władz prowadzenia pertraktacji z robotnikami w sprawie podwyżki płac i lepszych warunków pracy. Policja generała Perona usiłowała zorganizować grupy łamistrajków, jednakże wobec solidarnej postawy robotników akcja łamistrajkowa spaliła na panewce. W obawie przed [illegible]ruchami w porcie s[illegible] [illegible]olicyjne,

Huta „Bastion" w Szczecinie. Na zdjęciu hala maszyn.

Oświadczenie Clementisa:

CZECHOSŁOWACJA na straży swych interesów

PRAGA. — Czechosłowacki [illegible] ceminister spraw zagranicznych dr. Clementis wygłosił w tych dniach w miejscowości Kralove w Czechach referat polityczny na temat „Sytuacja międzynarodowa, a Czechosłowacja".

W przemówieniu swym wiceminister Clementis podkreślił, iż Czechosłowacja nie chce izolować się od t. zw. Zachodu. Jeśli jednak chodzi o problemy polityczne, dotyczące przede wszystkim uregulowania przyszłości Niemiec to Czechosłowacja nie może jednak iść razem z Zachodem, uważając projektowane rozwiązanie problemu niemieckiego dla siebie za niebezpieczne.

UCHWAŁA
Związku B. Więźniów Politycznych
po procesie WIN i PSL

WARSZAWA. — Rada Naczelna Związku b. Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych — powzięła następującą uchwałę w związku z procesem krakowskim Niepokolczyckiego, Mierzwy i innych.

„Potępiamy wszystkich tych, którzy dziś jeszcze, trzy lata po odzyskaniu wolności sieją zamęt, mordują działaczy demokratycznych, lub szpiegując na rzecz obcych mo-

My. b. więźniowie polityczni odczuliśmy najbardziej skutki wojny i faszyzmu i z naszych cierpień umieliśmy wyciągnąć wnioski. Naszym hasłem jest: śmierć faszyzmowi, nigdy więcej wojny. Naszym wrogiem jest każdy, kto dąży do nowej wojny, każdy kto sieje defetyzm i przeszkadza demokracji w odbudowie Polski Ludowej. Tym, którzy dziś jeszcze łączą się z WIN. a tym samym z tymi, którzy stawiają na gospodarczą odbudowę Niemiec — odpowiemy ofiarną, intensywną i twórczą pracą — odpowiemy intensywnym krzewieniem idei antyfaszystowskiej.

Siódmy syn

LUBLIN. — Rolnikowi Janowi Maciejewskiemu ze wsi Radoryż Kościelny w pow. łukowskim urodził się 7-my z kolei syn. Chrzestnym ojcem małego Maciejewskiego został Prezydent Bierut.

Aktu wpisania do ksiąg Urzędu Stanu Cywilnego dokonał w imieniu Prezydenta R. P., starosta łu-

Pięcioraczki w ZSRR

MOSKWA. — „Wieczernaja Moskwa" podaje, że w kołchozie, znajdującym się w pobliżu Republiki Mongolskiej, narodziły się pięcioraczki, a mianowicie 3 chłopców i 2 dziewczynki. Dzieci są zdrowe i rozwijają się normalnie.

Film o Roosevelcie

NOWY JORK. — Odbyła się premiera filmu pt.: „Roosevelt". Między gośćmi obecni byli również: żona zmarłego Prezydenta, Eleonora Roosevelt, sekretarz generalny ONZ Trygve Lie oraz 35 delegatów różnych państw.

„Roosevelt" jest filmem dokumentarnym, obrazującym prywatne i państwowe życie Prezydenta na przestrzeni 40 lat.

W telegraficznym SKRÓCIE

O KAIR — USA, Francja, ZSRR, Szwajcaria i W. Brytania wysłały lekarstwa i szczepionki do Egiptu, gdzie wybuchła epidemia cholery, której ofiarą padło dotychczas 30 osób.

O PARYŻ — Francja zażądała zwrotu 33 ton złota, zrabowanego w byłych koloniach przez okupantów japońskich w czasie wojny na Dalekim Wschodzie.

O PARYŻ — W Verdun doszło do starć między wojskiem a ludnością, która oponowała przeciw wywożeniu cukru do francuskiej strefy okupacyjnej w Niemczech.

Żydzi wykupują ziemię

NOWY JORK. (SAP) — Narodowy fundusz żydowski w Palestynie przekazał swemu biuru w Jerozolimie sumę 1.700.000 dolarów, zebraną w Ameryce, a przeznaczoną na zakup ziemi w Palestynie.

Jak twierdzi prezes Narodowego Funduszu Żydowskiego, przesłanie tak poważnej sumy powinno być uważane za dowód zaufania Żydów, że Palestyna będzie **wkrótce otwarta dla swobodnej emigracji ich rodaków.**

DOŚĆ JUŻ lekceważenia uchwał OZN
Przemówienie dra O. Langego w Komisji Ekonomicznej

NOWY JORK. Dr. Oskar Lange zgłosił w Komisji Ekonomicznej ONZ projekt rezolucji, wzywającej członków ONZ do wykonywania wszystkich zaleceń Zgromadzenia Generalnego ONZ w sprawach gospodarczych i społecznych. Rezolucja ta wzywa również członków ONZ do wstrzymania się od rozwiązywania problemów gospodarczych poza ramami ONZ.

Dr. Oskar Lange, uzasadniając wniosek Polski, zaznaczył, że opinia publiczna świata znacznie więcej uwagi poświęca politycznej działalności ONZ, niż gospodarczo-społecznej.

W wielu dziedzinach działalność gospodarczo - społeczna ONZ nie wyszła poza wstępne stadium teoretycznych przygotowań. Dr. Lange zwrócił uwagę, że komitet techniczny pomocy powojennej ogłosił wiosną bież. roku sprawozdanie, które stwierdzało, że 6 krajów europejskich (Austria, Grecja, Węgry, Włochy, Polska i Jugosławia) mają otrzymać w bież. roku pomoc żywnościową o łącznej wartości 600 milionów dolarów. Orzeczenie to nie zostało wykonane. **Polska, Węgry i Jugosławia nie otrzymały żadnej pomocy ze względów politycznych, czego nie ukrywa wcale prasa. Oznacza to naruszenie uchwały powziętej przez Generalne Zgromadzenie ONZ, które na poprzedniej sesji przyjęło rezolucję, stwierdzającą, że żaden członek ONZ nie ma prawa kierować się względami politycznymi przy rozdziale żywności.**

Następnym przykładem lekceważenia uchwał ONZ jest sprawa odbudowy Europy. Dr. Lange przypomniał, że w ub. roku została powołana do życia Ekonomiczna Komisja Europejska, która miała objąć kierownictwo nad międzynarodowym wysiłkiem, zmierzającym do odbudowy Europy. Na konferencji 16 państw w Paryżu pominięto jednak tę Komisję ONZ. **Jest to akt sprzeczny z celami ONZ, a nadto nie można tego pogodzić ze zdrowym rozsądkiem i z ogólnie przyjętymi zasadami gospodarczymi. Nie ulega bowiem wątpliwości, że Europa winna być i może być odbudowana jako całość. Zachodnia Europa potrzebuje do swej odbudowy zasobów Europy wschodniej, a wschodniej Europie potrzebna jest pomoc krajów Europy zachodniej.**

Polska — oświadczył dr. Lange — **jest gotowa i pragnie wziąć udział w odbudowie Europy. W tym celu zacieśnia Polska swe stosunki gospodarcze z zagranicą. Polska zawarła układy handlowe ze wszystkimi krajami europejskimi z wyjątkiem Hiszpanii, Grecji i Portugalii, oraz z wieloma krajami poza - europejskimi. „Czynimy** — zaznaczył mówca — **maksimum wysiłków w zakresie współpracy gospodarczej z innymi krajami europejskimi — dla odbudowy Europy".**

Z kolei poruszył dr. Lange sprawozdanie konferencji 16-tu i podkreślił, że kryje ono w sobie poważne niebezpieczeństwo, które może utrudnić odbudowę Europy. Program paryski może bowiem spowodować koncentrację inwestycyj w jednej części Europy. Program ten zawiera w sobie również niebezpieczeństwo odbudowy Niemiec zachodnich, które przed wojną dominowały gospodarczo nad kontynentem europejskim. **Każdy plan, przyznający Niemcom równe prawa w odbudowie gospodarczej, automatycznie dyskryminuje sąsiadów Niemiec i stwarza niebezpieczne sytuacje.**

W końcu dr. Lange apelował do członków ONZ, aby wspólnie rozwiązywali zagadnienia gospodarcze przy pomocy organów ONZ.

Zamek Piastowski odkrywa tajemnice

SZCZECIN. — Preprowadzone przez kustosza Muzeum Miejskiego mgr. Wieczorowskiego prace wykopaliskowe na zamku piastowskim w Szczecinie doprowadziły do rewelacyjnych odkryć prehistorycznych. Odkopany mur o szerokości 1 metra, służył prawdopodobnie jako ogrodzenie miejsca cmentarnego.

Przy dalszym odkopywaniu ziemi odsłonięto, w całej okazałości konstrukcję drewnianej chaty, budowanej na zacios. Natrafiono na ślady drogi ulicznej, identycznej do tej, jaką odkryto w dawnej siedzibie Słowian w Wolinie.

Pod dotychczas odkopaną warstwą, pochodzącą z końca XI wieku, znajdują się jeszcze inne, przy których prace kontynuowane będą w roku przyszłym. W roku bież. wykop będzie poszerzony, celem odszukania fundamentów kościoła Ottona.

Dotychczasowe odkrycia wskazują, że istniało tutaj osadnictwo słowiańskie. Jaki natomiast był jego charakter, wskażą dalsze badania.

440 tys. ton cukru
mamy otrzymać z bież. kampanii

OPOLE. — W niedzielę odbył się w Opolu drugi ogólnopolski zjazd przemysłu cukrowniczego przy udziale ok. 600 uczestników z całej Polski.

Według prowizorycznej statystyki światowej należy oczekiwać, że w b. roku przesuniemy się z 4-go miejsca na 2-gie miejsce w Europie wśród krajów produkujących cukier. Spożycie cukru w kraju wyniosło w. b. 300 tys. ton, czyli 12 i pół kilograma na głowę mieszkańca, a więc osiągnięto wysokość spożycia z r. 1939. Na rok następny przewidujemy dalszy wzrost konsumcji.

Wszystkie okręgi przemysłu cukierniczego wyprodukują łącznie, według planu, 438.425 ton cukru. Całkowite zakończenie kampanii nastąpi w końcu grudnia. Ogólny stan zatrudnienia w bież. kampanii wynosi 87.335 ludzi, z czego trzecia część na Ziemiach Odzyskanych.

Nowy wniosek ZSRR
w sprawie Grecji

NOWY JORK — Delegacja radziecka przedstawiła Generalnemu Zgromadzeniu ONZ wniosek w sprawie greckiej, który przewiduje:

1) Rząd grecki winien podjąć odpowiednie środki, zmierzające do likwidacji incydentów granicznych.

2) Należy doprowadzić do ustanowienia normalnych stosunków dyplomatycznych między Grecją i jej sąsiadami północnymi.

3) Jugosławia, Bułgaria, Albania i Grecja winny podjąć rokowania w sprawie zawarcia nowej konwencji granicznej i uregulowania problemu uchodźców.

4) Obce wojska winny być natychmiast wycofane z Grecji.

5) Generalne Zgromadzenie powoła do życia specjalną komisję ONZ, która sprawować będzie kontrolę nad zagraniczną pomocą gospodarczą dla Grecji.

Wniosek radziecki uzasadnił Gromyko, który przedstawił nowe fakty i dowody, świadczące o terrorze, jaki rząd grecki stosuje wobec elementów postępowych. Ta polityka terroru — zaznaczył mówca — nie może doprowadzić do normalizacji stosunków w Grecji.

Nenni atakuje rząd
Przed dymisją gabinetu włoskiego

RZYM — W parlamencie włoskim rozpoczęła się dyskusja nad wnioskiem o votum nieufności dla rządu. **Przywódca socjalistów Pietro Nenni wygłosił dłuższe przemówienie, w którym stwierdził, że rząd ponosi odpowiedzialność za krytyczną sytuację polityczną i gospodarczą Włoch. Polityka gospodarcza de Gasperi'ego doprowadzi do katastrofy głodowej. Nenni domaga się, aby obecny rząd ustąpił. Nowy rząd** winien przygotować plan gospodarczy, przewidujący przejęcie przez państwo kontroli nad dewizami, powołanie w fabrykach rad zakładowych, które by kontrolowały proces produkcji.

Armia arabska
ma wkroczyć do Palestyny

LONDYN — Agencja Reutera donosi, że w Syrii organizuje się armia arabska, która ma wkroczyć do Palestyny po wycofaniu się wojsk brytyjskich. Na czele tej armii stanął ma El Kawukuy, który podczas wojny współpracował z agentami niemieckimi, za co został umieszczony w obozie koncentracyjnym.

3 miliony ludzi
wędruje z Pakistanu do Indyj

LONDYN — Prasa donosi, 3 miliony ludzi odbywa wędrówkę, opuszczając swe miejsce zamieszkania w poszukiwaniu nowych, bardziej bezpiecznych okolic. Z Pakistanu do Indyj posuwają się naprzód 3 kolumny uchodźców. Równocześnie wędrują Muzułmanie z Indyj do Pakistanu.

Pandit Nehru wygłosił przemówienie, w którym zaznaczył, że rozszerzenie się niepokoju może doprowadzić do nieznanej w dziejach katastrofy narodowej.

Marokko domaga się niepodległości

PARYŻ — Marokkańska partia niepodległościowa „Istiklar" przesłała do sekretarza generalnego ONZ Trygve Lie memorandum, w którym domaga się natychmiastowego utworzenia niezależnego demokratycznego państwa w Marokku z sułtanem Sidy Mohamed Ben Jussef na czele.

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

„CASUS HUNGARICUS"

Na Zachodzie dają się słyszeć coraz częściej poprzez fanfary i litanie propagandy pewnych kół anglo- ...ch, zagłuszających inne opinie, obiektywne głosy o sytuacji państw wschodniej Europy. Głosem takim jest artykuł, jaki ukazał się w

Ce soir

„Nie pretendując bynajmniej do szczegółowego omawiania sytuacji politycznej na Węgrzech, można jednak na tym miejscu wyjaśnić powody pewnych może nawet surowych zarządzeń obecnych kierowników kraju, — zwłaszcza, że wielu komentatorów stara się na wyścigi przedstawić „casus" węgierski, jako element, pozwalający na ocenę przyszłej Europy Środk- Pewnym jest, że wpływ radzieckiej idzie w tym kierunku, by uniknąć odrodzenia się na zachodnich granicach ZSRR reżimów o tendencjach antyradzieckich. — Pewnym jest również, że w kraju, który przez długie lata podlegał władztwu Niemiec i gdzie rządziło gestapo nowe rządy natrafiają na podziemny opór dawnych uczniów Horthyego, Imrediego i Bardossiego, lenników hitleryzmu z przekonania, lub z wyrachowania. Cóż dziwnego więc, że w tych warunkach rząd, którego zadaniem jest współżycie pokojowe z radzieckimi oswobodzicielami i najbliższymi sąsiadami oraz odbudowa narodowej gospodarki, podejmuje kroki przeciw tym ewentualnym przeciwnikom politycznym".

Te uwagi dziennikarza belgijskiego znajdują pośrednie potwierdzenie w książce reakcyjnego dyplomaty węgierskiego Antala Revickiego.

„Revickiego nie można podejrzewać o sympatie dla lewicy. Jest to prawdziwy nacjonalista madziarski, który wyszedł z faszystowskiego „Ognistego Krzyża" i dzisiaj żyje na emigracji w Stambule. Jego książka „Niemiecka wojna — rosyjski pokój" odzwierciedla mentalność Węgrów w czasie ostatniej burzy dziejowej. Gdy czyta się ją uważnie, rozumie się, jak bardzo rozstrojonymi muszą być ci, na których spoczywa odpowiedzialność za przyszłość Węgier".

Pamiętaj o WARSZAWIE!

Wallace jedzie do Palestyny

NOWY JORK — Henry Wallace udaje się w podróż do Palestyny, aby na miejscu odbyć konferencję z działaczami żydowskimi i arabskimi i zbadać sytuację polityczną.

Utworzenie państwa Saary

PARYŻ — Opublikowano konstytucję Zagłębia Saary. Konstytucja ta przewiduje utworzenie państwa Saary, **posiadającego szeroką autonomię i połączonego pod względem gospodarczym z Francją.**

Konstytucja ma być zatwierdzona przez parlament Saary. Wybory do parlamentu zaś odbędą się październiku br.

Spółdzielczość mocnym ramieniem Polski Ludowej

Przemówienie tow. wicemarszałka Szwalbego w Krakowie

Podczas niedzielnej akademii w Krakowie na cześć święta spółdzielczości przemawiał tow. wicemarszałek Stanisław Szwalbe, którego przemówienie podajemy w streszczeniu.

Doroczny obchód dnia spółdzielczości — mówił tow. Szwalbe — zwraca uwagę na międzynarodowy charakter ruchu spółdzielczego, będąc wynikiem uchwał Międzynarodowego Związku Spółdzielczego.

Z międzynarodowego charakteru ruchu spółdzielczego wynika specjalna zależność jego postępu i rozwoju od sytuacji międzynarodowej.

Jednym z naczelnych haseł tego ruchu są ponowne wołania o pokój i wzmocnienie ONZ. O tych dążeniach świadczą wysiłki polskich spółdzielców w nawiązaniu pokojowych stosunków gospodarczych i organizacyjnych ze spółdzielczością radziecką, czeską, szwedzką i brytyjską, będąc międzynarodowym świadectwem ducha współpracy ze strony polskiej spółdzielczości. Polityka Rządu Polskiego, popieranego przez spółdzielczość, jest dowodem takiego samego nastawienia całego Narodu Polskiego.

Spółdzielcy wielu innych krajów muszą i powinni wpływać na swe rządy w kierunku zmiany polityki tych rządów na politykę pokojową, która zapobiegłaby szykującej się zmowie międzynarodowej finansjery.

Spółdzielczość ma możność nie tylko w słowie, ale i w czynie pracować na rzecz pokoju, realizując najszczytniejszą myśl ludzką o wzajemnej pomocy.

W roku 1947 obroty spółdzielcze znacznie wzrosły, jak i sieć placówek spółdzielczych. Wydatnie pogłębiła się praca społeczno wychowawcza. O dużych rozmiarach roboty szkoleniowej świadczy najlepiej cyfra uczestników spółdzielczych kursów korespondencyjnych, prowadzonych przez Związek Rewizyjny. Cyfra ta pod niosła się w r. 1946 do 25 tysięcy gdy w roku 1936 wynosiła — 840 osób.

Narybek spółdzielczy przygotowuje się przez OM TUR, ZWM i inne organizacje młodzieżowe.

W obrotach „Społem" nastąpiła poprawa, pod względem tzw. „szlachetnych obrotów" o wysokie pozytywnym wyniku.

Ruch spółdzielczy dowodzi, że posiada wyższą formę gospodarki, niż indywidualna — prywatna. Kadry spółdzielcze szły w ślad za zwycięskimi wojskami po zgnieceniu hitleryzmu, zakładając wszędzie swe placówki. Spółdzielczość zagospodarowała po reformie rolnej resztówki, położyła podwaliny pod rozwój spółdzielczości chłopskiej — w Samopomocy Chłopskiej. Spółdzielczość płaci uczciwie podatki i inne świadczenia.

Spółdzielczość winna psychicznie i organizacyjnie przystosować się do nowych wymogów Polski Ludowej, kierowanej przez partie robotnicze i chłopskie, pracujące na płaszczyźnie ideologii socjalistycznej.

Ze stanowiska negacji stosowanej do państw kapitalistycznych winna przejść do szeregów walczących i stać się mocnym ramieniem gospodarczym Polski Ludowej.

Wstrząsające wrażenie Warszawy

na prezydentach stolic bratnich narodów

WARSZAWA. — W gmachu Zarządu Miasta u prezydenta Tołwińskiego odbyła się konferencja z udziałem goszczących w Warszawie — *prezydenta Pragi Czeskiej Wacława Vacka i prezydenta Belgradu Nenko Petrovica.*

W serdecznych słowach prezydent Pragi przekazał dla Warszawy pozdrowienia od mieszkańców stolicy Czechosłowacji. *„My mieszkańcy Pragi — powiedział m. in. — pragniemy z całych sił pomóc Warszawie, aby jak najszybciej powróciła do swojej świetności. Współpraca naszych miast z pewnością przyśpieszy uleczenie z ran zadanych wojną".*

Prezydent Belgradu Petrovic pozdrawiając Warszawę — określił ją, jako widomy znak faszystowskiego barbarzyństwa.

Po konferencji goście zwiedzili stolicę. Na Rynku Starego Miasta i w okolicach pracowało przeszło 5.000 ochotników, odgruzowujących miasto.

W rozmowie prezydent Pragi Vacek z trudem dobierał słów dla wyrażenia wstrząsu, jakiego doznał na widok ruin Starego Miasta. „Trudne do uwierzenia.. trudne do wytłumaczenia... powtarzał. Ale jak wy potraficie pracować!!!".

Obu prezydentom zgotowano gorącą owację, obdarowując ich spreparowanymi ad hoc więzankami kwiatów.

Następnie prezydent miasta Tołwiński opuścił gości, by powitać delegację prezydentów stolic republik radzieckich, który ok. godz. 13 przybyli na lotnisko Okęcie w składzie: *zastępcy przewodniczącego Rady Miejskiej Moskwy — Masłowa, zast. przewodn. Rady Miejskiej Kijowa — Mokijenki, zast. przew. Rady Miejskiej Mińska — Szklarika i przewodniczącego Rady Miejskiej Wilna — Karaczkasa.*

„Byłem już raz w Warszawie — mówi p. Masłow — było to w roku 1945. Jakkolwiek nie wyszedłem jeszcze z terenu lotniska czuję jednak w powietrzu, jak bardzo zmieniła się Warszawa w ciągu tych dwóch lat i jakie poczyniła postępy w odbudowie.

Bezpośrednio z lotniska goście udali się na teren budowy przyszłego Ministerstwa Przemysłu i Handlu na Pl. Trzech Krzyży, gdzie spotkali się z przebywającymi w stolicy prezydentami Belgradu i Pragi. Po serdecznym powitaniu nastąpiło wspólne zwiedzenie terenu.

Obliczać składki ubezpieczeniowe od pełnych zarobków

Składki ubezpieczeniowe, wymierzane są na podstawie wysokości zarobków, zgłoszonych przez pracowników. ZUS stwierdził ostatnio, że wielu pracowników wpłaca obecnie składki, oparte na zarobkach z r. 1946, a nawet 1945.

Pobieranie składek, oparte na takich nierealnych zarobkach (niekiedy o dwie trzecie niższych od obecnie obowiązujących) naraża na straty nie tylko interesy instytucji społecznych, ale godzi przede wszystkim w najżywotniejsze interesy świata pracy, bo zmusza do obniżania wysokości świadczeń.

Ubezpieczalnie społeczne przystąpią wobec tego, w porozumieniu z radami zakładowymi, związkami zawodowymi, inspektorami pracy i Izbą Rzemieślniczą, względnie przemysłowo - handlową do wszechstronnego zbadania podstaw wymiaru składek, przypadających od pracowników zakładów pracy sektora prywatnego i drobnego spółdzielczego. Chodzi tu nie tylko o ustalenie minimalnych zarobków, lecz również o sprawdzenie na tej podstawie tabel zarobkowych dla poszczególnych zawodów oraz ustalenie praktycznego zastosowania realnych kosztów utrzymania i innych świadczeń w naturze.

OSIĄGNIĘCIA ruchu spółdzielczego

Przemówienie prezesa »Społem« tow. I. Żerkowskiego

WARSZAWA — Na święcie spółdzielczym w Warszawie tow. Żerkowski zbilansował osiągnięcia ruchu spółdzielczego w roku ubiegłym.

„Jeżeli chodzi o rok ubiegły to możemy z czystym sumieniem z pewnym odcieniem dumy powiedzieć, że spółdzielczość w Polsce uczyniła znaczny krok naprzód na drodze do realizacji zadań w nowym ustroju Polski demokratycznej.

Mamy już w Polsce dostateczną ilość spółdzielni typu handlowego, spożywczych rolniczo - handlowych, Samopomocy Chłopskiej. Cała Polska pokryta jest pełną siecią spółdzielni mleczarskich. Brak jest tylko spółdzielni wytwórczych w miastach.

Niedostatecznie rozwinięty jest przemysł spółdzielczy rolniczy. Są również luki w spółdzielniach mięso-bekoniarskiej, ogrodniczej itp.

Zwiększa się i udoskonala spółdzielczy aparat handlowy, mamy w Polsce 19.000 spółdzielczych punktów sprzedaży, w tym około 4.000 — to sklepy specjalne branżowe. Coraz większy asortyment towarów ogarnia spółdzielnie. Istnieje ponad 4000 spółdzielczych warsztatów wytwórczych na wsi i w mieście. Obroty spółdzielni w ub. r. wynosiły w hurcie 70 miliardów zł. w detalu 80 miliardów. W roku bież. centrala gospodarcze dostarczy spółdzielniom towarów na około 150 miliardów a zatem podwójnie, zaś spółdzielnie będą mogły podnieść swe obroty prawie o 200 miliardów zł.

Ilość członków w spółdzielczości dosięga 4 milionów osób. Na podkreślenie zasługuje fakt, że w I półroczu bieżącego roku zapisało się do spółdzielczości nowych 660.000 członków. Rok temu spółdzielnie warszawskie liczyły około 15.000 członków. Teraz liczba ta doszła do 45.000.

Obecnie w dniu spółdzielczości chcemy oznajmić publicznie, że ruch spółdzielczy znajduje się w okresie głębokich przemian strukturalnych. Polska własną drogą dochodzi do swego oryginalnego ustroju społeczno - gospodarczego. Sektor spółdzielczy ma w tym ustroju wyznaczony odcinek pracy.

Postawione spółdzielczości zadania wymagają szczytowych form organizacyjnych, dlatego byliśmy i jesteśmy w poszukiwaniu najwłaściwszej struktury spółdzielczości w miastach i wsiach. Nad pracy nad zagadnieniami strukturalnymi wezmą udział wszystkie czynniki społeczne i polityczne. Zmiany zasadnicze powinny nastąpić w najbliższym czasie.

ODBUDOWA WARSZAWY — TO ZWYCIĘSTWO NAD ZABORCZOŚCIĄ NIEMIECKĄ.

Z naszego stanowiska

Francuskie sprzeciwy i zastrzeżenia

Podobnie jak Wielka Brytania również i Francja nie może ustalić swej linii politycznej i zdecydować się wobec wyraźnych nacisków Stanów Zjednoczonych, na wybranie wspólnej drogi z innymi państwami Europy, a przede wszystkim z Rosją Radziecką, względnie też na uznanie prymatu Stanów Zjednoczonych i przewagi interesów amerykańskich.

Francja zdaje sobie wyraźnie sprawę z grożącego jej w przyszłości niebezpieczeństwa niemieckiego. Na przestrzeni ostatnich 78 lat była ona trzykrotnie przedmiotem napaści. Pierwsza wojna światowa była dla niej najkrwawszą, ale też i opór francuski był wspaniały i on zadecydował o klęsce Niemiec. W drugiej wojnie światowej Francja odegrała rolę nie wielką. Żołnierz francuski w 1940 r. bił się raczej niechętnie. Niektórzy podają jako jedną z głównych przyczyn tego faktu olbrzymie wykrwawienie narodu francuskiego w latach 1914—18. Równocześnie jednak trzeba stwierdzić, że brak należytego odporu był jedną z najistotniejszych przyczyn nie tylko upadku Francji w Europie, ale rozprzężenia się olbrzymiego imperium francuskiego w świecie — zwłaszcza w Azji skutki tego mogą być bardzo poważne.

Czym byłaby nowa napaść ze strony Niemiec, Francuzi zdają sobie sprawę dokładnie. W swym przemówieniu, wygłoszonym przed kilkoma dniami w Marsylii, obawom francuskim dał wyraz prezydent Republiki Francuskiej Auriol. Nie zawahał się on nazwać obłędem projektowaną odbudowę Niemiec przed przeprowadzeniem denazyfikacji. Prezydent Auriol uważa, że naród niemiecki jest ogarnięty ideą rewanżu, szczególnie niebezpieczne są zamiary oddania niemieckiego potencjału przemysłowego w ręce poprzednich, przedwojennych właścicieli fabryk. Prezydent Auriol stwierdza, że w ich rękach a nawet w rękach państwa przy nacjonalistycznym [illegible] polityki, przemysł niemiecki był i będzie groźny dla bezpieczeństwa sąsiadów Niemiec i spokoju Europy.

Zagadnienie denazyfikacji podniesione więc zostało w sposób bardzo poważny, a zastrzeżenia przeciwko przemysłowi niemieckiemu brzmią jak ostrzeżenie dla wszystkich państw europejskich. Międzynarodową kontrolę produkcji przemysłowej w Zagłębiu Ruhry prezydent Auriol nazwał podstawowym warunkiem zbiorowego bezpieczeństwa.

To jest stanowisko wyraźne! Przeprowadzenie denazyfikacji i kontrola Ruhry — to są nie tylko stwierdzenia, ale równocześnie zarzuty przeciwko polityce Anglosasów, którzy zagadnienia denazyfikacji nie umieją rozwiązać, a z zagadnienia odbudowy produkcji Zagłębia Ruhry chcą uczynić tylko z zastrzeżeniem jedynie łagodnego nadzoru ze strony zainteresowanych w odbudowie kapitalistów anglosaskich, a ściślej mówiąc amerykańskich.

Że wystąpienie prezydenta Auriola jest wyraźnie skierowane przeciwko polityce anglosaskiej w sprawie Niemiec wskazuje ponadto nazwanie powojennej polityki w stosunku do b. Rzeszy odnowieniem śmiertelnych błędów i puszczeniem w niepamięć jakiejś pierwszej wojny światowej. Prezydent Auriol zaznacza, że śmiertelne niebezpieczeństwo może grozić nie tylko Francji i innym sąsiadom Niemiec, ale całemu światu. Dlatego właśnie domaga się on współpracy wszystkich wielkich mocarstw, gdyż na niej tylko można oprzeć fundament trwałego pokoju.

Nie tylko jednak sposób rozwiązywania sprawy niemieckiej wkłada w usta najwyższego przedstawiciela Francji słowa krytyki postępowania Anglosasów i obawy przed grożącymi konsekwencjami. Prezydent Auriol wypowiada się przeciw ko obecnej interwencji w wewnętrzne sprawy francuskie. Jest to wyraz [illegible] okresie rosnących nacisków amerykańskich. Zagrożone więc w swych prawach suwerennych ze strony Stanów Zjednoczonych są nie tylko takie kraje, jak Polska, ale widzi się zmuszona wystąpować w obronie swej suwerenności również i Francja.

Czytając mowę prezydenta Auriola i odgłosy prasy francuskiej wydawałoby się, że Francja wyraźnie zdaje sobie sprawę z niebezpieczeństw, które mogą powstać jako rezultat błędnej polityki Anglosasów w stosunku do Niemiec i z dążenia Stanów Zjednoczonych do osiągnięcia przewagi nad kontynentem europejskim w imię ich egoistycznych i imperialistycznych celów.

A jednak równocześnie obserwujemy niezdecydowaną politykę rządu francuskiego. Zygzakowata linia tej polityki wywołuje w Europie poważne zastrzeżenia. Stwarza wrażenie, że Francja — zdając sobie w pełni sprawę z grożących niebezpieczeństw zarówno jej, jak i całej Europie — gotowa jest jednak iść na ustępstwa; spodziewając się doraźnych korzyści gospodarczych, które by pozwalały rozwiązać jej dzisiejsze kłopoty, ale na przyszłość pociągałyby za sobą dodatkowe trudności i niebezpieczeństwa. Warunki, na których Amerykanie gotowi są udzielić Francji pomocy w ramach planu Marshall'a mówią przecież wyraźnie o potrzebie odbudowy Niemiec, wymagają zgody na przyjęcie francuskiej strefy okupacyjnej w Niemczech do stref anglosaskich, poddania wewnętrznego życia gospodarczego Francji pod nadzór amerykański itd.

Od wyraźnego ustalenia linii wytycznych polityki francuskiej w poważnym stopniu zależy dalszy układ stosunków w Europie. Obecnie wierzymy, że słowa prezydenta Auriola będą wyrazem istotnej troski o dobro Francji i pokój Europy są równocześnie zapowiedzią ustalenia linii politycznej rządu.

SĘK.

LITERATURA / SZTUKA / KULTURA

Z. Hierowski

TEATR POWSZECHNY

W programie upowszechnienia kultury zagadnienie upowszechnienia teatru jest jednym z najważniejszych.

Teatr, jako jedna z głównych form obcowania ze sztuką poznawanią dzieła literackiego, musi stracić do reszty swój elitarny charakter utrzymywany konsekwentnie przez długie wieki, bo od czasów odrodzenia az po początku wieku XX. I dziś jeszcze teatr zawodowy jest w pewnej mierze przywilejem elity i jeszcze dziś masy robotnicze i chłopskie odczuwają pewne wewnętrzne, psychiczne opory w stosunku do tego teatru. Stwierdzonym jest faktem, że masy te chętnie i licznie chodzą na różne przedstawienia amatorskie, a z trudem zdobywają się na decyzję pójścia do teatru zawodowego nawet na przedstawienia specjalnie dla nich przeznaczone. Jest to pozostałość tego jeszcze okresu, gdy teatr miał charakter dworski, gdy później w okresie kapitalizmu przeznaczony był tylko dla kapitalistycznej elity, która narzucała mu swój kierunek ideowy i wytworzyła wokół niego cały swoisty ceremoniał (strój, sposób bycia), sprawiający, że człowiek spoza tej elity z trudem się do tych wymagań dostosowywał i czuł się w takim teatrze obco, nie na swoim miejscu. W tych warunkach niższe warstwy społeczne uznawały za swój teatr amatorski, pozbawiony tych wszystkich cech towarzyskiego ceremoniału tworzony przez ludzi z ich środowiska społecznego. Próby wprowadzenia na widownię zawodowego teatru robotnika datują się od końca XIX w. i zapoczątkowano je w Niemczech. Mimo że od tych pierwszych usiłowań upłynęło pół wieku, nie zaszliśmy w tym kierunku jeszcze zbyt daleko i w tym zakresie czekają nas jeszcze poważne zadania.

Teatr jest jedną z najciekawszych instytucyj społecznych i w życiu grup społecznych odgrywa poważną rolę. Rola ta wynika z jego charakteru i sposobu oddziaływania na widza. W teatrze kilkuset osobowa widownia poddana jest wspólnym przeżyciom, łączy się i jednoczy we wspólnym wrażeniu artystycznym, ulega wspólnej sugestii piękna, przejmuje się wspólnie ideą głoszoną ze sceny. Jeśli jednym z głównych zadań sztuki w ogóle jest łączenie ludzi, to teatr zadanie to spełnia najlepiej. Charakter przeżyć widza teatralnego jest innego rodzaju, niż charakter przeżyć czytelnika książki. Przeżycia teatralne mają charakter społeczny, są czynnikiem uspołeczniającym. Przez ten fakt stopień intensywności przeżycia silnie wzrasta, przezycie to staje się głębsze i mocniejsze, oddziaływanie dzieła literackiego znacznie pełniejsze i silniejsze niż w innych wypadkach.

To znaczenie teatru rozumiano zawsze i można powiedzieć, że z odczucia tego jego znaczenia teatr zrodził się. Stąd też i powszechność tego zjawiska, jakim jest teatr, znany przecież w swych często bardzo odmiennych formach od czasów bardzo dawnych wszystkim niemal społeczeństwom i narodom świata.

Teatr taki, jaki my znamy, i jaki przyswojony został naszemu typowi powstał w Grecji i tam przeżył swój pierwszy okres wspaniałego rozkwitu z potrzeb kultu religijnego, stanowiący część uświetniającą wielkich i masowych obchodów religijnych był wówczas teatrem dla mas, teatrem powszechnym. Budowany pod gołym niebem mógł pomieścić w niektórych wypadkach do 40 i 50 tysięcy widzów, a pewne pojęcie o jego wyglądzie dać może amfiteatr na Górze św. Anny na Śląsku Opolskim, budowany w oparciu o greckie wzory.

Z Grecji przeszedł teatr w tej samej formie do Rzymu i tu nastąpił jego upadek związany z rozwojem chrześcijaństwa. Ta przerwa w dziejach teatru europejskiego trwała kilka wieków, bo aż do czasów średniowiecza. Odrodził się znów jako teatr religijny, dający widowiska oparte wyłącznie na tematyce religijnej, których pozostałość możemy oglądać jeszcze dziś w widowiskach pasyjnych w Oberammergau, gdzie teatr pasyjny ma w niedługim czasie wznowić swoją działalność, jako że aktorzy zostali już zrehabilitowani, inaczej mówiąc zdenazyfikowani. Do tych widowisk religijnych zaczęły się z czasem wciskać elementy świeckie, głównie rozrywkowej natury. Były to różne interludia humorystyczne dawane w przerwach właściwego widowiska. Nie miały one nic wspólnego z przedstawieniem głównym, a ich treść często rubaszna i nieprzyzwoita, czasem z treścią przedstawień religijnych stała w dość silnej sprzeczności. Te świeckie wkładki w widowisko religijne, mimo iż władze kościelne zaczęły je tępić, a może właśnie dlatego usamodzielniły się z czasem i dały początek teatrowi świeckiemu. Ten teatr rozwinął się najpierw w Anglii i ten kraj ma zasługę stworzenia teatru nowożytnego. Olbrzymim krokiem w rozwoju teatru nowożytnego była twórczość dramatyczna i działalność teatralna największego dramaturga świata Wiliama Szekspira (1564 — 1616).

W Polsce rozwój teatru szedł tymi samymi drogami od misteriów średniowiecznych, do dialogów „moralnych" i później sztuk świeckich. Od XVI wieku zaczynają się teatrem interesować magnaci i królowie, organizując przedstawienia w wykonaniu zespołów polskich i obcych. Pierwszy na wielką skalę teatr dworski stworzył Władysław IV, ale nieprzerwane dzieje teatru polskiego zaczynają się dopiero w r. 1765 od Teatru Narodowego założonego przez Stanisława Augusta. Największe zasługi dla tego teatru położył Wojciech Bogusławski, autor „Krakowiaków i górali", których ujrzymy na otwarcie sezonu w Katowicach, zwany „ojcem teatru polskiego".

Dziś teatr nasz wszedł w nową fazę rozwoju. Zmierza on do tego, by stać się teatrem powszechnym, teatrem dla wszystkich. Proces tego upowszechniania potrwa zapewne lata, ale powszechność tą stanie się niewątpliwie stałą zdobyczą społeczeństwa. Dziś teatrem opiekuje się państwo, samorządy i związki zawodowe, a to daje gwarancję, że usunięte zeń zostaną wszystkie pozostałości elitaryzmu, że teatr stanie się jednym z przejawów awansu społecznego mas.

Z. Hierowski.

KRONIKA KULTURALNA

NOWY ROK PRACY ŚLĄSKICH LITERATÓW.

W dniu 26 bm. odbyło się w Katowicach walne zebranie członków oddziału Związku Zawodowego Literatów Polskich.

Na zebraniu wybrano nowy zarząd z prezesem Wilhelmem Szewczykiem na czele. W skład zarządu weszli: Baranowicz, Baumgardten, Bednorz, Brzoza, Hierowski i Żelechowski. Ustępujący prezes tutejszego oddziału ZZLP Zdzisław Hierowski złożył obszerne sprawozdanie z działalności literatów za ubiegły rok. Na podkreślenie zasługuje społeczno-kulturalna działalność oddziału. Literaci śląscy zorganizowali około 60 imprez literackich na terenie całego województwa. Większość z nich w zakładach pracy, gdzie robotnicy zapoznali się z naszą twórczością literacką. Ponadto znaczny był udział członków Związku w wieczorach organizowanych przez Kluby Literackie w Katowicach i Sosnowcu.

Duży wkład wnieśli literaci śląscy do zbliżenia polsko - czeskiego przez nawiązanie bezpośrednich kontaktów z pisarzami czeskosłowackimi, skupionymi w Morawskiej Ostrawie i Brnie. Planuje się wymienne wieczory autorskie literatów czechosłowackich w Katowicach i polskich w Ostrawie i Brnie.

Związek Literatów w Katowicach pracuje w dość ciężkich warunkach ze względu na trudności materialne oraz nie zawsze właściwe ustosunkowanie się do nich niektórych czynników. Nowy rok pracy zaczynają pod znakiem grożącego niebezpieczeństwa odebrania lokalu, w którym znajduje się ich stołówka. Widocznie obowiązuje pogląd, że skoro literaci nie mają za co, to nie powinni mieć gdzie jeść. To też jest konsekwencja.

DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEJ RADY KULTURY.

Z inicjatywy Wojewódzkiej Rady Kultury w Katowicach odbył się w gronie osób zainteresowanych zagadnieniami wychowania estetycznego odczyt prof. Stefana Szumana pt. „Z zagadnień teorii i praktyki wychowania estetycznego". Odczyt ten był pierwszym z cyklu prelekcji przygotowywanych przez Wojew. Radę Kultury w celu przepracowania teoretycznego aktualnych zagadnień kulturalnych.

Pragnąc równocześnie stworzyć podstawy dla działalności praktycznej i zorganizowania życia kulturalnego na tut. terenie przy współpracy przedstawicieli wszystkich dziedzin kulturalnych, Wojewódzka Rada Kultury urządziła wieczór, w którym wzięli udział przedstawiciele świata kulturalnego i artystycznego Katowic. Zebrani mieli możność zorientować się w planach poszczególnych placówek kulturalnych, wymienić swoje poglądy. Swobodna atmosfera zbliżenia towarzyskiego pozwoliła na sformułowanie całego szeregu interesujących zamierzeń, których realizacja wymaga właśnie współpracy wszystkich organizacyj kulturalnych i poszczególnych działaczy na tym polu.

Gospodarze wieczoru dyr. Lutman i mgr. Ligęza potrafili wytworzyć właściwą atmosferę dla tego rodzaju zebrań, które przez charakter omawianych na nich zagadnień przyczynią się do zestrojenia i rozwoju życia kulturalnego na tutejszym terenie.

WARSZAWA

Melpomena na Śląsku nabiera rumieńców

Ostatnie dni września — pierwsze dni ożywienia życia kulturalnego.

Znaki na niebie kulturalnym Śląska, a przede wszystkim Katowic, pozwalają snuć pomyślne horoskopy. Rozpatrzmy się dzisiaj po firmamencie teatralnym.

W Katowicach Teatr Państwowy im. Wyspiańskiego objął dyr. Krasnowiecki — jak sam zresztą stwierdził: pięć po dwunastej". — Kierownik literacki.. przepraszam dramaturg — A. Polewka. W programie repertuar klasyczny i sztuki współczesnych autorów polskich. Dla tych ostatnich dyr. Krasnowiecki skłonny jest zrezygnować z niektórych sztuk klasyków. Literaci mają szanse. Jedna ze sztuk już zakwalifikowanych jest utworem literata z katowickiego oddziału ZZLP Temat — Rok 1848. Lektor teatru w Katowicach, Jan Brzoza kończa czytać. Twierdzi, że owszem, owszem... To dobrze. Potrzebujemy dobrych sztuk polskich.

„Mała Scena" została przewidziana (oprócz normalnych spektakli), jako „laboratorium literatów". Tam będzie można oceniać utwory sceniczne przed ew. ukazaniem ich publiczności. Zachęcające okoliczności do twórczości scenicznej spowodują niewątpliwie jej wzrost. „Laboratorium literatów" ustrzeże przed nieszczęśliwymi pomyłkami, zwłaszcza, że niebezpieczeństwo słabych sztuk istnieje zawsze. Rodzą się one jak „Grzybowskie" po deszczu.

Skoro mowa o grzybach — warto wspomnieć o pożytecznych próbach stworzenia przy katowickim Domu Kultury OKZZ amatorskiej sceny „Małych form". Kierownik Domu Kultury ob. Grzyb posiada już pewien dorobek w dziedzinie teatru lalek. Teatr „Małych form" jest prawdopodobnie dalszym krokiem na drodze do dużych form amatorskiej sztuki teatralnej, wyjątkowo zaniedbanej na tym terenie.

Kierownika literackiego placówki teatralnej przy Domu Kultury obciążono również pracą pedagogiczną, przyswajania amatorskim miłośnikom Melpomeny wiadomości z zakresu wiedzy teatralnej. Sądzimy, że Nacht - Prutkowski chętnie przyjąłby dla swoich uczni korepytetorów o wykształceniu zawodowym. Dyrekcja teatru Wyspiańskiego ma pole do popisu. Trochę czasu i można z pożytkiem dla młodzieży robotniczej dotkniętej nieszkodliwym „bakcylem teatralnym" podzielić się z nią posiadanymi wiadomościami z teorii i warsztatu teatralnego.

Wracamy do teatru Wyspiańskiego. Wznowienie „Snu Nocy Letniej" w nowej obsadzie bezbolesne. Młodzież trochę „spłoszona", ale wiersz mówi dobrze, lepiej niż niektórzy „emigranci" do stolicy teatru polskiego. Dyrekcja dobra, umiar w gestyce, sztukę „czują". Bieleninówna w dalszym ciągu b. dobra. Tytania Kwiatkowskiej zasługuje na pochwałę. Również Hermia Pawluśkiewiczówna i Helena Miecikównej. Po Śmiałowskim za mało śmiały Oberon Łobodzińskiego. Chwilami budzi się pragnienie „polabidzenia nad nim. „Spodek" Winczewskiego swobodnie „umywa się" do Surowy.

Z nowych nazwisk przez duże N wymieniamy Halinę Cieszkowską. To jest pozycja w teatrze.

Nowy sezon rozpocznie się Bogusławskiego, „Krakowiakami i Góralami". Ślązacy chętnie ich zoczą. Z bijącym sercem słuchamy projektów o tanich przedstawieniach dla robotników. Czyżby świt „teatru dla mas"? — Czas już czas. Szczęść Boże!

W Opolu sezon teatralny jeszcze się nie rozpoczął. W każdym razie teatr jest, zespół także a program obfity z „Horsztyńskim" Słowackiego na czele. W projekcie scena kukiełkowa. Zeszłoroczne tradycje teatru opolskiego, szczytne, jako placówki kulturalnej (ofiarne wyjazdy w teren). Liczymy na wzbogacenie tradycyj pod każdym względem. Życzymy sukcesów w pięknej robocie, jaką macie tam do spełnienia.

Bielsko zaczęło „Sułkowskim" Żeromskiego. Ocena pozytywna. Teatr w Bielsku jest dobrym teatrem.

Sosnowiec zaczął „Świętoszkiem" Moliera, by wkrótce potem zgrzeszyć „Ojczyzną" p. Morozowicz-Szczepkowskiej. Dla dobra Ojczyzny" niewystawiajcie „Ojczyzny" p. Szczepkowskiej. Szczepmy gruszki na wierzbie, ale nie zaszczepiajmy w teatrze sosnowieckim złych sztuk dobrej p. Szczepkowskiej.

Mimo to na spektakl sosnowiecki warto pójść nawet i dwa razy. Nie dla sztuki pani Morozowicz - Szczepkowskiej, ale dla sztuki przez wielkie S, jaką reprezentuje na scenie pani Larys — Pawlińska.

Poza tym wierzymy, w szybką rehabilitację Sosnowca, co na pewno nastąpi, biorąc pod uwagę ambicję tamt teatru i szczęśliwy start pierwszą sztuką.

Cieszyn. Do Cieszyna „dojeżdża teatr z Bielska.

Gliwice... Gliwice nie mają teatru. A szkoda. Tam teatr jest konieczny. Sala jest (pewien remont potrzebny), ludzie by się znaleźli najgorzej z tym trzecim czynnikiem — pieniędzmi. Podobno jeszcze gorzej z czynnikiem wydałoby się, czwartym, a wysuwającym się na pierwsze miejsce właśnie z „czynikami". Biurokracja i ambicje poszczególnych organizacyj skłonnych finansować teatr stoją na przeszkodzie. Trzeba jak najszybciej przeszkody usunąć i dać mieszkańcom Gliwic i tym samym Zabrza częstszą możliwość stykania się ze sztuką teatralną, goszczącą tam do tej pory tylko od czasu do czasu. Dotychczasowe wyjazdy teatrów w teren (na czoło wysuwa się w tej akcji teatr w Opolu) to piękna działalność niemal pionierska. Należy jednak istniejące teatry odciążyć w tej pracy. Trzeba nowych teatrów.

Podsumowując: nie jest źle, zapowiada się dobrze, wierzymy, że będzie bardzo dobrze. Ludziom z tej strony rampy życzymy tanich biletów, ludziom z tamtej strony rampy — doskonałych osiągnięć i doskonałych pensyj. Sztuce teatralnej na Śląsku — rozkwitu.

Wst.

Święto Spółdzielczości w Krakowie

Udział w uroczystościach wicemarszałka tow. Szwalbego

(S) Dzień Spółdzielczości w Krakowie stał się prawdziwym świętem, w którym wzięły udział niezliczone rzesze zarówno miejscowego społeczeństwa, jak i z pobliskich okolic.

Święto wielkiej idei spółeczno-gospodarczej zainaugurowały liczne akademie, poranki i wieczornice w szkołach, zakładach pracy, instytucjach i wszelkiego rodzaju organizacjach.

Wieczorem miasto zajaśniało tysięczną iluminacją, ulicami przeciągnęły udekorowane samochody przy udziale orkiestr i młodzieży.

Uroczystości niedzielne rozpoczęto nabożeństwem w kościele Mariackim, poczem wielotysięczny pochód najrozmaitszych organizacji, instytucji z uczelniami spółdzielczymi na czele, wyruszył przez ul. Basztową ku teatrowi im. Juliusza Słowackiego. Podczas defilady grały: orkiestra kolejowa i pocztowa.

Przed Barbakanem defiladę odebrał wicemarszałek sejmu tow. Stanisław Szwalbe w obecności przedstawicieli miejscowych władz z wojewodą krakowskim tow. dr. Pasenkiewiczem, tow. posłem dr. Drobnerem, sekretarzem WK PPS tow. Machną oraz tow. posłem Strzeleckim i Łapotem na czele.

Pochód wypadł imponująco; po przemarszu niezliczonych szeregów spółdzielczych z lasem sztandarów i transparentów, przedefilowały artystycznie udekorowane samochody.

Z kolei odbyła się uroczysta akademia w sali teatru im. Słowackiego. Po odśpiewaniu przez obecnych hymnu spół[illegible], akademię otworzył gospodarz woj. krak. tow. dr. Pasenkiewicz, stwierdzając pełne zaufanie jakim obdarzają spółdzieczość — poprzez partie polityczne — miasta i wsie.

Następnie zabrał głos wicemarszałek Sejmu tow. St. Szwalbe, którego przemówienie podajemy na str. 3.

Po przemówieniach nastąpiła dekoracja czterech najstarszych i najbardziej zasłużonych w ruchu spółdzielczym — jubilatów.

Wicemarszałek tow. Szwalbe w asyście tow. wojewody dr. tow. Pasenkiewicza, prezesa Kusto, dyr. Balabana odznaczył Kiebzaka Franciszka, Kmiecika Jana, Robak-Lowas Annę i Dobrzańską Annę.

Z kolei nastąpiła część artystyczna, na którą złożyły się występy organizacji młodzieżowych OM TUR, ZWM, WICI oraz produkcje muzyczne zespołu orkiestralnego „Społem" pod kierunkiem Józefa Kuczery.

Uroczysta Akademia rozpoczęła miesiąc wymiany kulturalnej z ZSRR

Braterska przyjaźń łączy narody

polski i radziecki

(S) Miesiąc wymiany kulturalnej z ZSRR zainaugurowany został w Krakowie uroczystą Akademią zorganizowaną przez Towarzystwo Przyjaźni Polsko Radzieckiej w sali kinoteatru „Świt".

Akademię zagaił przewodniczący Towarzystwa, prezydent miasta Wolas, powołując do prezydium wojewodę krakowskiego dr. Pasenkiewicza, konsula radzieckiego Owsiejenko, bawiącego czasowo w Krakowie przedstawiciela armii czechosłowac[illegible]z reprezen[illegible]onnictw demokratycznych i związków zawodowych w osobach tow. posła dr Drobnera, tow. posła Strzeleckiego, wiceprezydenta Tora, posła Blaka i przewodniczącego OKZZ tow. posła Kowalczyka.

Prezydent Wolas podkreślił w swym przemówieniu wagę sojuszu polsko-radzieckiego, oraz przypomniał, że Kraków ma specjalnie dużo do zawdzięczenia ZSRR.

Z kolei zabrał głos konsul radziecki Owsiejenko, wygłaszając jasny, pełen treści referat na temat przyjaźni łączącej dwa bratnie narody słowiańskie. Konsul Owsiejenko za[illegible]zył, że w przeciwieństwie do [illegible]u carskiego, który na równi z narodem polskim gnębił lud rosyjski, jednym z pierwszych aktów najwyższych władz Związku Radzieckiego było przyznanie Polsce pełnych praw suwerennych. Nienawiść rządu kapitalistycznego i obszarniczego Polski przedwojennej do ZSRR uniemożliwiła jednak współpracę i zmniejszyła w konsekwencji siłę odporną obu słowiańskich narodów w okresie inwazji faszystowsko-niemieckiej. W momencie pokonania bestii hitlerowskiej i ujęcia władzy w Odrodzonej Polsce przez stronnictwa demokratyczne sztuczne zapory zostały ostatecznie przełamane. Hasła wypisane na sztandarach rewolucji październikowej „Za wolność i niezależność [illegible]odów" i hasła sztan[illegible] robotników polskich „Za naszą i waszą wolność", oraz przelana [illegible] żołnierzy radzieckich i pols[illegible] walczących ze wspólnym wro[illegible] jest cementem, jest więzią, będącą najlepszą gwarancją trwałej przyjaźni i współpracy obu sąsiadujących państw słowiańskich. Okrzykiem na rzecz przyjaźni polsko-radzieckiej, prezydenta Bieruta i generalissimusa Stalina zakończył konsul Owsiejenko swe przemówienie nagrodzone długotrwałą burzą oklasków.

W dalszym ciągu akademii przemawiali dr. Dobrowolski, tow poseł Kowalczyk, na którego wezwanie zebrani uczcili pamięć poległych żołnierzy radzieckich i przedstawiciel Samopomocy Chłopskich Garncarczyk.

Po przemówieniach prezydent Wolas odczytał depesze do WOKSU Moskwa:

Przedstawiciele społeczeństwa miasta Krakowa przekazują narodowi radzieckiemu i ich generalnemu Wodzowi, Generalissimusowi serdeczne pozdrowienia. [illegible] przyjaźń ze Związkiem Radzieckim będziemy stale [illegible] i rozwoju kulturalnego i gospodarczego [illegible]".

[illegible] brzmi: Społeczeństwo miasta Krakowa wyraża podziękowanie Prezydentowi za mądre kierowanie polityką Rządu Narodu Polskiego, zmierzającą do stałego pogłębiania najserdeczniejszych stosunków z Bratnimi Narodami Związku Radzieckiego. Społeczeństwo rozumie, że tylko w oparciu o Związek Radziecki, może zabezpieczyć pokój i bezpieczeństwo [illegible]".

Do premiera Cyrankiewicza:

„Z okazji miesiąca wymiany kulturalnej z ZSRR, zebrani na uroczystej Akademii wyrażają [illegible] nie przyjaźni między narodem polskim a Związkiem Radzieckim jest koniecznością dziejową dla zapewnienia pokoju i dobrobytu dla Państwa.

Polityka rządu polskiego pod kierownictwem Obywatela Premiera, zmierzająca do jak najserdeczniejszego zacieśnienia węzłą przyjaźni ze Związkiem Radzieckim jest wyrazem woli całego Narodu Polskiego".

Depesze zostały przyjęte wśród długo niemilknących braw.

Na zakończenie wyświetlono [illegible] słuchanie sugestywny i doskonale skonstruowany film radziecki „Człowiek z karabinem".

...I akademicy biorą żywy udział

W ubiegłą niedzielę w sali teatru TUR przy ul. Krupniczej odbyła się akademia studenckich organizacyj młodzieżowych: Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej AZWM „Życie", WICI, Związku Młodzieży Demokratycznej, oraz Bratniej Pomocy Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Po zagajeniu, którego dokonał tow. Wajnberg przewodniczący akademickiego koła Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, głos zabrał por. Orłow, który w serdecznych słowach wspomniał o więzach, łączących młodzież polską z młodzieżą radziecką. Następnie referat na temat stosunku Polski do Związku [illegible] wygłosił prof. dr. Myslakowski. Po zakończeniu części oficjalnej wyświetlono nowy film produkcji radzieckiej.

Brytyjski minister odbudowy w Krakowie

[illegible] osobami brytyjski minister Odbudowy Lewis Silkin. Minister Silkin przebywa w Polsce już od tygodnia, w którym to czasie [illegible]dził Warszawę, Ziemie Zachodnie oraz Oświęcim.

Do Oświęcimia udali się z Krakowa przedstawiciele Centralnego Biura Planowania oraz z ramienia Urzędu Wojewódzkiego Naczelnik Woj. Wydziału Kultury i Sztuki, tow. Dobrowolski, celem przywitania gości brytyjskich.

W godzinach południowych goście zwiedzili zabytki Krakowa, po czym zostali przyjęci obiadem przez Wojewodę Krakowskiego, tow. Pasenkiewicza.

Pobyt Ministra Silkina i towarzyszącej mu delegacji brytyjskiej w Krakowie potrwa dwa dni, w czasie których goście wezmą udział w konferencjach, jakie odbędą się w Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego, Radzie Ochrony Przyrody i Biurze Studiów Osiedleńczych.

Goście brytyjscy opuszczą Kraków w dniu 30. bm. wieczorem, by udać się do [illegible].

W obliczu akcji pomocy zimowej

Bilans osiągnięć Komitetu Opieki Społecznej

[illegible] opieka społe[illegible] — [illegible] z najważniejszych powojennych zadań, jakie państwo podjąć musi na rzecz [illegible]teli. Wojna zniszczyła nie tylko miasta, wsie, fabryki i warsztaty pracy; wytrąciła z toku unormowanego życia setki tysięcy ludzi, którzy nie zawsze zdolni są do odbudowania podstaw swej materialnej egzystencji, w swym dziele zniszczenia wyprodukowała miliony kalek i ofiar, niezdolnych powrócić do pracy zarobkowej bez pomocy z zewnątrz, a często w ogóle niezdolnych do żadnej pracy. Obozy pracy i obozy koncentracyjne, terror hitlerowski i niszczące, działanie pocisków, głód i nędza lat okupacji postawiły nas w obliczu faktu istnienia chorych i niedożywionych dzieci pozbawionych opieki rodziców, zastępów ludzi schorowanych, pozbawionych środków do życia, kalek [illegible]cych opieki społeczeństwa.

Wojewódzki Komitet Opieki Społecznej jako instytucja dobrowolnej opieki obejmuje w województwie krakowskim następujące kategorie podopiecznych: wysiedlonych z Warszawy, repatriantów ze wschodu, powracających z obozów pracy i obozów koncentracyjnych oraz inne ofiary wojny i terroru hitlerowskiego. Liczba objętych opieką w pierwszym kwartale b. r. wyniosła 260.921 osób.

W ramach akcji opiekuńczej dla dorosłych Wojewódzki Komitet Opieki Społecznej otaczał opieką 121 osób w zakładach dla starców, 434 osób w 6 schroniskach i 24 osób w specjalnym zakładzie [illegible] ludzi słabego zdrowia. Niezależnie od tego w akcji opieki otwartej w 86 kuchniach ludowych wydano ponad 695 tysięcy posiłków [illegible] śniadań, obiadów lub kolacji. WKOS stosuje też pomoc doraźną w postaci zapomóg gotówkowych, wypłacanych przez poszczególne komitety lub też w formie wydawania prowiantu, opału, odzieży.

Wojewódzki Komitet Opieki Społecznej dążąc do stworzenia swym podopiecznym warunków umożliwiających usamodzielnienie, dokłada usilnych starań do zorganizowania jak najszerszej sieci warsztatów pracy, które szkoliłyby w rzemiośle i dawały zatrudnienie i zarobek tym, którzy zdolni są do pracy. Na terenie województwa krakowskiego istnieje już szereg takich warsztatów, a w szczególności dwa warsztaty szewskie przy ul. św. Krzyża 18 i Franciszkańskiej 1, zorganizowane przez Miejski Wydział Opieki Społecznej, warsztat krawiecki, introligatorski, trykotarski. Te ostatnie nie rozwinęły się jeszcze należycie ze względu na brak potrzebnych maszyn. Warsztat tkacki prowadzony jest na razie metodą chałupniczą w ten sposób, że podopieczni fachowcy wykonują zamówienia w domu.

W ramach akcji opieki nad dziećmi WKOS opiekuje się 713 dziećmi przebywającymi w specjalnych zakładach oraz 1600 dziećmi uczęszczającymi do dziecińców, świetlic, przedszkoli i punktów dożywiania. W roku bieżącym WKOS zorganizował szeroko zakrojoną akcję kolonij letnich, których celem było nie tylko udostępnienie dzieciom odpoczynku na świeżym powietrzu w zdrowych okolicach górskich czy morskich, ale także umożliwienie dzieciom z jednej strony poznanie kraju innych jego części, znanych tylko z lektur szkolnych i opisów [illegible] książkach. Dzieci chore wysłane [illegible] stały oddzielnie na kolonie lecznicze. Dla dzieci zagrożonych gruźlicą zorganizowano 8 kolonij w różnych punktach kraju; z pobytu na tych koloniach korzystało 470 dzieci.

Prowadzenie tak szeroko zakrojonej opieki społecznej wymaga znacznych funduszów, które płyną w formie dotacji dla WKOS z Centralnego Komitetu Opieki Społecznej, Urzędu Wojewódzkiego Krakowskiego i Kuratorium Okręgu Szkolnego. Jednak wobec bardzo dużych potrzeb, jakie istnieją na odcinku opieki społecznej, niezbędna jest pomoc całego społeczeństwa, a wtedy nadejdzie może kiedyś chwila, gdy z ulic naszych miast zniknie przykry objaw żebractwa.

W chwili obecnej Wojewódzki Komitet Opieki Społecznej stoi przed akcją pomocy zimowej. Trzeba nie tylko zaopatrzyć w opał, ciepłą bieliznę, jarzyny itp podległe mu domy opieki zamkniętej, kuchnie ludowe, kuch[illegible] dla dzieci, punkty dożywiania, [illegible] pomyśleć również o pomocy indywidualnej dla całego szeregu tych, którzy jej rzeczywiście potrzebują.

Społeczeństwo polskie, w którym niewielu jest takich, którzy nie przeżyli w czasie wojny okresu nędzy i wszelkich braków, przyjdzie w tej akcji na pewno Opiece Społecznej z wydatną pomocą

Sprawa granatowego policjanta

[illegible]

(S) Toczący się w sądzie okręgowym w Krakowie proces przeciw [illegible]natowemu policjantowi, Antoni[illegible] Rybickiemu ze Słomnik, został bezterminowo odroczony dla powołania nowych świadków.

KONKURS

na najlepsze wypracowanie na tematy spółdzielcze

Spółdzielnia Wydawnicza „Wiedza", w związku z Dniem Spółdzielczości, wystąpiła z szlachetną inicjatywą propagandy założeń spółdzielczych wśród młodzieży szkol[illegible] i ogłosiła konkurs na najlepsze [illegible]

[illegible] konkursie biorą udział szkoły średnie i licea z terenu całego kraju. Technicznym przeprowadzeniem konkursu zajmują [illegible] szkoły. One też rozdzielają [illegible] własnego uznania piękne [illegible] książkowe, ufundowane przez „[illegible]".

Zjazd Stronnictwa Pracy

W niedzielę odbył się w Krakowie II Wojewódzki Zjazd Stronnictwa Pracy. Na zjazd przybyło szereg wybitnych członków stronnictwa z całego kraju, oraz przedstawiciele władz miejscowych z wicewojewodą mgr. Rubińskim na czele. W pierwszej części zjazdu wziął udział konsul radziecki w Krakowie Owsejenko. W imieniu stronnictw politycznych przemawiali: tow. Strzelecki (PPR), tow. Rejman (PPS), ob. Garncarczyk ze Stronnictwa Ludowego, oraz tow. Dzierwa w imieniu OKZZ. Popołudniu podjęto obrady toczące się do póź[illegible].

Ile trzeba węgla?

Poniżej podajemy zestawienie wskazujące jakie ilości węgla potrzebne są dla celów przemysłowych i gospodarczych:

Wyprodukowanie 100 kg mąki wymaga 12 kg węgla; 100 kg pieczywa — 14—28 kg węgla; 100 kg cukru rafinowanego — 80 kg węgla; 1 litra piwa — 0,2 kg węgla; 1000 cegieł — 300 kg węgla; 1 szyby (0,2 m kw.) — 0,6 kg węgla; 100 kg papieru gazetowego — 70 kg węgla; 1 ubranie męskie — 16 kg węgla; 1 KWh. prądu elektrycznego — 1 kg węgla; 1 litra benzyny — 5,5 kg węgla; 1 lokomotywy z tendrem — 300 ton węgla.

ODBUDOWA WARSZAWY — TO BUDOWA SILNEJ POLSKI

Filharmonia krakowska u progu nowego sezonu

(IM) W piątek, tj. 3 października, Filharmonia krakowska rozpoczyna nowy sezon koncertowy. Kierownictwo Filharmonii objął w nadchodzącym sezonie znany i ceniony dyrygent Walerian Bierdiajew, znany publiczności krakowskiej z całego szeregu zeszłorocznych koncertów. Dyrektor Bierdiajew, któremu proponowano kierownictwo Narodowej Filharmonii w Warszawie, zrezygnował z tego zaszczytnego stanowiska, aby pozostać w Krakowie i na terenie naszego miasta przyczynić się sprawie upowszechnienia muzyki symfonicznej i operowej.

Praca w Filharmonii przed nadchodzącą inauguracją sezonu jest w pełnym toku. Niemal w każdej sali, w każdym pokoju, nawet w gabinecie dyrektora odbywają się próby orkiestrowe, chóralne i wokalne. Dyrektor Bierdiajew zastosował eksperymentalnie nowy system prób, a mianowicie system grupowy, gdzie każdy rodzaj instrumentów — skrzypce, altówki, basy, flety — ćwiczy wpierw oddzielnie, by później dopiero połączyć się w jeden mocny, harmonijny głos orkiestry symfonicznej.

Repertuar nadchodzącego sezonu przedstawia się niezmiernie ciekawie nie tylko pod względem treści, ale także ze względu na dużą ilość przewidywanych gościnnych występów artystów zagranicznych.

Na pierwszym koncercie dnia 3 października usłyszy publiczność krakowska Karłowicza — „Powracające fale". Kasserna — Koncert na głos i orkiestrę w wykonaniu Ewy Turskiej - Bandrowskiej. Bacewiczówny — Uwerturę, Spisaka — „Aubade" oraz Lutosławskiego — Wariacje. Orkiestrą dyrygować będzie dyr. Walerian Bierdiajew.

Publiczność krakowska, która w roku ubiegłym tak tłumnie odwiedzała imprezy koncertowe Filharmonii krakowskiej, z pewnością w tym roku odniesie się do nich z jeszcze większym entuzjazmem.

RADIO

Najciekawsze audycje we środę, 1. października

6.00 — Sygnał czasu; 12.30 — Audycja dla wsi; 13.10 — Audycja rozrywkowa; 14.40 — Audycja dla dzieci; 15.20 — „Jak Sebastianek nauczył się tabliczki mnożenia"; 16.45 — Skrzynka techniczna; 17.00 — „Dla każdego coś miłego". 17.45 — II-ga audycja dla młodzieży z cyklu „Czechosłowacja"; 18.00 — Koncert Życzeń; 18.45 — Koncert Reklamowy; 19.00 — „Z zagadnień świata pracy"; 19.30 — Audycja Chopinowska; 20.40 — „Rosyjskie pieśni ludowe"; 21.00 — Dziennik wieczorny; 21.55 — Kwadrans prozy „Szczęście" Piotra Pawlenki; 22.15 — Koncert Orkiestry P. R. 23.00 — Ostatnie wiadomości; 24.00 — Hymn, koniec audycyj.

Wiadomości sportowe

Kraków-Łódź 144:134 w lekkoatletyce

(SW) Zawody lekkoatletyczne pomiędzy reprezentacjami obydwu okręgów zakończył się zwycięstwem Krakowa. Obydwie reprezentacje wystąpiły w składach osłabionych i tak Łodzianie przyjechali bez miotacza Prywera, sprintera Łypowskiego oraz długodystansowca Kurppessy, Kraków osłabiony był brakiem Piaskowego, miotacza Słowika oraz Cieślewiczówny. Wyniki osiągnięto w niektórych konkurencjach na wysokim poziomie, a zwłaszcza w skoku w dal pań i panów oraz w skoku wzwyż i na 100m pań i panów.

Konkurencje żeńskie:

100 m pań: 1) Moderówna (Ł) 12,9; 2) Słomczewska (Ł) 13; 3) Gorzkowska (K) 13; 4) Legutko (K) 13.

200 m pań: 1) Moderówna 27,7; 2) Słomczewska 28,4; 3) Panek (K) 30; 4) Krukowska (K).

80 m przez płotki pań: 1) Mitan (K) 12,8; 2) Peskówna (Ł) 13,3; 3) Jańczewska (K); 4) Moderówna (Ł).

Skok w dal pań: 1) Nowakowa (Ł) 5,32; 2) Moderówna (K) 5,23; 3) Legutko (K) 4,82; 4) Mitan (K) 4...

Skok w zwyż pań: 1) Borowiec (K) 140 cm; 2) Nowakowa (Ł) 135, 3) Mitan 135; 4) Peskówna 135.

Rzut kulą pań: 1) Wajsówna (Ł) 10,74; 2) Klimowska (K) 10,21; 3) Peskówna (Ł) 10; 4) Konikówna

Rzut dyskiem pań: 1) Stachowicz (K) 34,55; 2) Peskówna (Ł) 34,47; 3) Wajsówna (Ł) 33,81; 4) Konikówna (K). — Sensacyjna porażka mistrzyni Polski Wajsówny.

Rzut oszczepem pań: 1) Stachowicz (K) 38,96; Nowy rekord okręgu krakowskiego; 2) Klimowska (K) 33,65; 3) Peskówna (Ł) 30,53; 4) Nowakowa (X).

Sztafeta 4×100 m pań: 1) Łódź w składzie Peskówna, Moderówna, Słomczewska, Nowakowa w czasie 52,6; 2) Kraków w składzie Mitan, Legutko, Bildziukiewicz, Gorzkowska w czasie 53.

Konkurencje męskie:

100 m panów: 1) Jaraczewski (Ł) 10,9; 2) Filipek (K) 11,0; 3) Bobrzecki (K) 11,4; 4) Owczarek (Ł).

200 m panów: 1) Jaraczewski (Ł) 23,5; 2) Filipek (K) 24,0; 3) Bobrzecki (K) 25,2; 4) Szmydke (Ł).

400 m panów: 1) Puzio (K) 52,1; 2) Wideł (Ł) 53,9; 3) Samydke (Ł); 4) Andrzejewski (Ł).

800 m panów: 1) Wideł 2,05,5; 2) Dychto (Ł) 2,06; 3) Szymański (K) 2,06,1; 4) Jańczyk (Ł).

1500 m panów: 1) Widerski (K) 4,20,4; 2) Dychto (Ł) 4,25,4; 3) Szymański (K) 4,26,7; 4) Jańczyk (Ł).

5000 m panów: 1) Jastrzębski (K) 16,17,4; 2) Jańczyk (Ł) 17,39,6; 3) Andrzejewski (Ł). Na marginesie tego biegu należy zaznaczyć bardzo niesportowe zachowanie się zawodnika krakowskiego Urbana, który przegrywając bieg na finiszu zabiegł drogę oraz potrącił finiszującego Jastrzębskiego. Zawodnik Urban mimo przybycia na drugim miejscu został przez komisję sędziowską zdyskwalifikowany.

110 m przez płotki: 1) Maciaszczyk (Ł) 16,7; 2) Dręgiewicz (K) 17,1; 3) Pawłowski (Ł); 4) Cetnarski (K). Zawodnik ten mimo, że znajdował się na drugiej pozycji na jednym z końcowych płotków przewrócił się.

400 m płotki: 1) Puzio (K) 57,4; 2) Maciaszczyk (Ł) 1.01,5; 3) Niemczyk (K) 1,03,3; 4) Pawłowski.

Skok w dal panów: 1) Kuźmicki (Ł) 6,91; 2) Serafini (K) 6,79; 3) Pawłowski (Ł) 6,60; 4) Łabuś (K).

Skok w zwyż: 1) Dręgiewicz (K) 173,5; 2) Semkowicz (K) 173,5; 3) Kuźmicki (Ł) 169; 4) Szmydke (Ł). Poza konkursem Dręgiewicz uzyskał 180.

Rzut kulą panów: 1) Makulec (K) 13,12; 2) Owczarek 13,11; 3) Kuźmicki (Ł) 12,49; 4) Serafini (K)

Rzut dyskiem: 1) Kuźmicki (Ł) 41,10; 2) Makulec (K) 40,778; 3) Owczarek (K) 38,16; 4) Jasiński.

Rzut oszczepem panów: 1) Kurek (K) 51,38; 2) Kuźnicki 49,64; 3) Piwoński (K) 44,35; 4) Jaraczewski (Ł).

Sztafeta 4×100 panów: 1) Kraków w składzie Bobrzecki, Puzio, Serafini, Filipek w czasie 45,1; 2) Łódź w składzie Kuźmicki, Pawłowski, Owczarek, Jaraczewski w czasie 45,8.

Sztafeta olimpijska (100×200×400×800) 1) Kraków w składzie Filipek, Puzio, Widerski, Wideł w czasie 3,36,2; 2) Łódź w składzie Owczarek, Jaraczewski, Maciaszczyk, Jańczyk w czasie 4,4,5.

Konkurencje panów zakończyły się zwycięstwem Krakowa 87:77 w konkurencjach pań zwyciężyły Łodzianki 57:47.

Organizacja zawodów spoczywała w rękach KOZLA bardzo dobra.

Cracovia - Radomiak 2:0 (1:0)

(SW) Ostatnie spotkanie o wejście do ekstra klasy pomiędzy powyższymi drużynami zakończyło się zdecydowanym zwycięstwem biało-czerwonych. Mimo zdecydowanej przewagi Cracovii wynik był tak niski z powodu fatalnej niedyspozycji strzałowej ataku Cracovii a przede wszystkim jego prawej strony z Jabłońskim II i Szeligą na czele. Z drugiej strony na przeszkodzie w uzyskaniu wyższego zwycięstwa stanął doskonale broniący bramkarz gości Ciupa.

Grę rozpoczyna Radomiak, który już w pierwszych minutach niebezpiecznie strzela na bramkę Rybickiego. Po chwilowym okresie przewagi dochodzi do głosu Cracovia, która w 6 min. uzyskuje pierwszą bramkę przez Szeligę z podania Szewczyka. Niestety przewagi swojej Cracovia nie umie wykorzystać, a poszczególni napastnicy prześcigują się w nieudolności strzałowej.

Po przerwie stroną atakującą jest w dalszym ciągu Cracovia, która wszelkimi siłami dąży do uzyskania wyższego zwycięstwa. Pech jednak prześladuje ją w dalszym ciągu, czego najlepszym dowodem jest niewykorzystanie rzutu karnego za sfaulowanie Szewczyka. Nieszczęśliwym egzekutorem był Bobula. Dalsze usiłowania spełzają na niczym i wydaje się, że wynik 1:0 utrzyma się do końca. Dopiero w ostatnich sekundach gry po rzucie wolnym, bitym przez Gędłka, Bobula głową, zdobywa drugą i zarazem ostatnią bramkę dnia.

Sędziował bardzo dobrze ob. Dobrzaniecki

Garbarnia - WMKS 8:1

(P) W końcowych rozgrywkach o wejście do ekstra klasy spotkały się w niedzielę na stadionie Garbarni katowicki WMKS z zespołem Garbarni.

Przewidywane zwycięstwo zdobyła drużyna naszych „Garbarzy", którzy mogli również uzyskać nawet wynik dwucyfrowy.

Niestety pokładane nadzieje w ataku nie spełniły się i wynik brzmi „tylko"... 8 : 1.

Same zawody nie były interesujące i dobrze zrobili Krakowianie, zjawiając się na boisku Garbarni w skromnej ilości około 2000 widzów. Mecz prowadzić miał „słynny" sędzia meczu Pomorzanin—Cracovia ob. Trzmiel. Zupełnie jednak „dobrze" zastąpił go nieudolny arbiter ob. Chycki z Sosnowca.

O zawodnikach gości trudno coś powiedzieć. Przedstawiają oni bowiem klasę bardzo przeciętną. Z Garbarni natomiast wyróżnił się — jak zwykle — Nowak, pomocnicy i Ignaczak. Reszta napastników przyczyniła się do tego, żeby bramki nie strzelić.

Do zawodów powyższych drużyny wystąpiły w następujących składach:

WMKS: Kwoka — Wija, Ruda — Kałużny, Kłos, Krauze — Niemczyk, Mydlowiecki, Budzyński, Biela.

Garbarnia: Jakubik — Gruca, Zięba — Kaliciński, Lasiewicz, Górecki Parpan, Skrzyński, Nowak, Rakoczy i Ignaczak.

Pierwsze minuty gry są zupełnie nieciekawe. Dopiero w 8 min. *Ignaczak* z centry Skrzyńskiego strzela pierwszą bramkę dla swoich barw. W 15 min. ostry strzał Parpana ledwie broni Kwoka. Po kornerze dla Garbarni byliśmy przekonani o podwyższeniu wyniku, jednakże *Nowak strzelił w poprzeczkę.*

W min. później ten sam zawodnik z najbliższej odległości strzela nową bramkę. Min. 17 i 18 kończą się słupkiem i poprzeczką Ignaczaka i Nowaka. W 21 min. *Nowak* z bezpośredniego wolnego zdobywa nowy punkt, do uzyskania którego w dużej mierze przyczynił się sędzia zawodów W 32 min. *Rakoczy* i w 40 min. *Nowak* przebojem — zdobywają czwartą i piątą bramkę. W ostatnich minutach Ignaczak ustala wynik do przerwy.

Po przerwie tempo gry słabnie. Szczęśliwym strzelcem obu bramek jest *Ignaczak (w 11 i w 33 min.).* Nie bez winy obrony Garbarni honorowy punkt zdobywają goście w 34 min. gry, przy czym kontuzji uległ bramkarz miejscowych — Jakubik, którego do końca meczu zastępował bramkarz rezerwowy.

Sędziował ob. Chycki. Widzów ok. 2 tys.

Groble - Wieczysta 3:1

(P) Krocząca od zwycięstwa do zwycięstwa o mistrzostwo klasy A okręgu krakowskiego drużyna Grobli zdobyła znowu dwa cenne punkty, wygrywając z Wieczystą w stosunku 3:1 (1:1).

Na specjalne wyróżnienie u zwycięzców zasługuje Kaleta II i Ksprzycki. Również linie defensywne Grobli zadowoliły.

Obrady pingpongistów

(P) W ubiegłą niedzielę odbyło się w gościnnie wypożyczonym przez KS Cracovia lokalu doroczne walne zgromadzenie Krakowskiego Okręgowego Związku Tenisa Stołowego.

Po sprawozdaniu wydziału gier dyscypliny, wydziału spraw sędziowskich oraz sprawozdaniu członków zarządu — udzielono jednomyślnie absolutorium ustępującemu zarządowi.

Następnie przystąpiono do wyboru nowych władz. Byliśmy z góry przekonani, że zeszłoroczny skład przedstawicieli związku nie ulegnie większym zmianom. Ponownie prezesem został wybrany dr Bogdanowski, wiceprezesami mgr Bucki i ob. Gawlik, skarbnikiem ob. Tylek, sekretarzem ob. Kuśnierz. Przewodniczącym WG i D jest ob. Ploskoń a członkami wydziału ob. Randura i Weiss. Wydział spraw sędziowskich spoczywać będzie w rękach ob. ob. Michalskiego i Poprawskiego. Kapitanem związkowym jest ob. Książek, a komisja rewizyjna złożona jest z ob. ob. Horaine, Wilka i Kowala.

Na tym miejscu życzymy zarządowi owocnej pracy i niepopełniania błędów z roku ubiegłego.

Co, gdzie i kiedy?

W TEATRACH:

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO — godz. 11.30 — „Straszny Dwór" Moniuszki.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala — godz. 19.00 — „Mieszczanie" — komedia M. Gorkiego. Mała sala — godz. 19.15 — „Mąż i żona" — komedia Fredry.

TEATR „DOMU ŻOŁNIERZA" (Lubicz 48) — godz. 19.30 — „Pan naczelnik to ja" — z A. Fertnerem.

TEATR POWSZECHNY TUR — (dawn. „Scala") — godz. 19.30 — Śluby panieńskie', Fredry z Jerzym Leszczyńskim.

TEATR LALKI I AKTORA „GROTESKA" — godz. 17 — „Kot w butach' wesoła bajeczka.

TEATR RTPD „Wesoła Gromadka' — godz. 12.30 — „Wesele lalki" i „Biedulka" (Szkolne).

W KINACH:

REPERTUAR KIN KRAKOWSKICH od wtorku, 28 września 1947 r.

APOLLO: Noc grudniowa; SZTUKA: Noc grudniowa; Świt: Mściwy jastrząb; WANDA: Siódma zasłona; UCIECHA: W cieniu podejrzenia; WARSZAWA: Statek pułapka; GDAŃSK: 7-miu śmiałych; WOLNOŚĆ: Złota maska.

Początek seansów. Kinoteatr Świt i Sztuka 15,30, 17.30 i 19,30, Uciecha 15,30, 17.45 i 20, Wanda, Warszawa, Gdańsk i Wolność 16 ...

Kino Objazdowe Towarzystwa Przyjaźni Polsko Radzieckiej w Krakowie wyświetla począwszy od dnia 27. września br. (sobota) codziennie w lokalu Towarzystwa przy ul. Batorego 14 film produkcji Radzieckiej pt.: „Zaczarowany świat" poprzedzony aktualną kroniką filmową.

Początek seansu o godz. 19.15.

Bilety wstępu 20 zł.

W razie pogody film będzie wyświetlany w ogrodzie (pod gołym niebem) ul. Batorego 14. W niedzielę dwa seanse o godz. 17-ej i 19.15.

Dźwiękowe Kino Oświatowe Instytutu Filmowego ul. Garncarska 1 wyświetla od dnia 30.9. do 3. 10 ...:

1) Ludzie ognia i stali;
2) Przejawy życia roślin;
3) Świstaki.

Dodatek — komedyjka kolorowa kreskówka. Początek seansów 16., 17,30, 19. — W niedzielę i święta poranki o godz. 11,30.

DYŻURY W APTEKACH KRAKOWSKICH Rynek 13, Floriańska 15, Lubicz 7, Długa 4, Retoryka 1, Zwierzyniecka 7, Pl. Inwalidów 7, Krakowska 1, Grzegórzecka 9, Rynek Podgórski

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA Ubezpieczalni Społ. dnia 30. września dr. Helbich Adam, Kopernika 3, tel. 546-30.

W nagłych zachorzeniach w nocy należy wezwać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni Nr. tel. 570-70

Zawody lekkoatletyczne w Chorzowie

W rozegranym na stadionie AKS meczu lekkoatletycznym, lekkoatleci Zgody ze Świętochłowic zwyciężyli w spotkaniu seniorów drużynę gospodarzy 63:56.

Mecz juniorów skończył się natomiast zwycięstwem gospodarzy — 47:39. Wyniki techniczne są następujące.

SENIORZY:

110 płotki Schneider AKS 19,9; Rogusz AKS 11,7.

110 płtki Schneider AKS 10,9; Roleder AKS 20,1.

400 m: Rzeźniczek Zgoda 55,4; Girtler, Zgoda 55,5.

1500 m Cichos Zgoda 4,26,1; Werner AKS 4,35,5.

1500 m Werner AKS 4,33,4; Brachaczek Zgod: 4,41,6.

4×100 m sztafeta olimp.

Zgoda 47,2; AKS 48,6.

Zgoda 4,02,3; AKS 4,02,4

Skok w dal

Jagusz AKS 6,20; Twański Zgoda 6,04

Skok w zwyż

Roleder AKS 1,61; Boder AKS 1,51.

Skok o tyczce.

Schneider AKS 3,00; Szekiel Zgoda 2,87.

Pchnięcie kulą.

[illegible] Zgoda 11,49; Kozubek AKS 1,01

Rzut dyskiem.

Szekiel Zgoda 40,12; Kozubek AKS 37,17

Rzut oszczepem.

Szekiel Zgoda 40,42; Palacz Zgoda 35,50.

Rzut młotem.

Szekiel Zgoda 44,30; Kozubek AKS 42,61.

JUNIORZY:

100 m Iwański Zgoda 12,3; Vogtman AKS 13.

400 m Kopyto AKS 57,3; Masoń Zgoda [illegible]

4×100 m.

AKS Chorzów 51,2; Zgoda 52,5.

Skok w dal.

Iwański Zgoda 5,96; Jakubczyk Zgoda 5,34.

Skok w zwyż.

Boder AKS 1,56; Jakubczyk Zgoda 1,46.

Pchnięcie kulą.

Mańkiewicz AKS 12,20; Kopytko AKS 11,28.

Rzut dyskiem.

Mańkiewicz AKS 30,75; Vogtman AKS 30,34.

Rzut oszczepem.

Palacz Zgoda 42,67; Vogtman AKS 36,45.

O tytuł mistrza piłkarskiego ZRSS

Garbarnia (Kraków) — Naprzód (Janów)

We czwartek dnia 2. października br. o godzinie 16.00 na boisku w Janowie odbędzie się finałowy mecz piłkarski o mistrzostwo Polski Robotniczych Klubów Sportowych pomiędzy finalistami rozgrywek RKS Garbarnią Kraków — RKS „Naprzód" Janów.

Sympatycy sportu piłkarskiego będą mieli okazję zobaczenia wielkiego spotkania jakim będzie mecz piłkarski o mistrzostwo robotnicze Polski.

Drużyna Garbarni przyjeżdża na Śląsk w swym najlepszym składzie, jest typowana na zwycięzcę tego spotkania a mając już zapewnione miejsce w Lidze państwowej dążyć będzie do uzyskania tytułu mistrza ZRSS.

W drużynie Garbarni wystąpią znani reprezentanci Krakowa a nawet i Polski jak: Nowak Ignaczak, Rakoczy Górecki i inni.

Drużyna „Naprzodu" z Janowa posiadająca również kilku reprezentantów jak: Bąk, Górecki, Dronia, Wilczek i inni dążyć będzie za wszelką cenę ażeby spotkanie to rozstrzygnąć na swoją korzyść i aby udowodnić swoim sympatykom że dotychczasowe zwycięstwa w bojach o mistrzostwo klasy „A" nie były przypadkowe, gdyż drużyna „Naprzodu" znajduje się ostatnio w doskonałej formie. Należy się spodziewać zaciętej walki obu drużyn, tym bardziej że chodzi tu o mistrzostwo Polski.

Czy uda się Naprzodowi pokonać Garbarnię na własnym boisku przekonamy się we czwartek dnia 2. października o godzinie 16 w Janowie.

Kierownictwo Naprzodu chcąc umożliwić rzeszom oglądnięcie powyższego spotkania, przystąpiło do rozbudowy boiska które będzie mogło pomieścić około 10.000 widzów.

A więc robotnicy-sportowcy wszyscy na mecz do Janowa.

Kramer i Schroeder finalistami mistrzostw tenisowych Pacyfiku

NOWY JORK — Półfinałowe spotkania w grze pojedynczej mężczyzn o mistrzostwo tenisowe południowo - zachodnich Stanów Zjednoczonych, dały następujące wyniki. **Schroeder** pokonał **Gonzalesa** z Los Angelos, pogromcę **Parker** - Pajkowskiego, w trzech setach 6:3, 6:3, 6:3, a mistrz USA **Jack Kramer** wygrał w 2-gim spotkaniu z **Williamem Talbertem** 6:4, 6:2, 6:4. W finale turnieju spotka się więc Kramer ze Schroederem.

Finał gry pojedynczej kobiet rozegrała Patricia Todd ze swą rodaczką Baxter. W półfinale Todd wyeliminowała mistrzynię Australii **Bolton**, bijąc ją 3:6, 6:4, 6:4, a **Baxter** wygrała z **Pastall** 11:9, 6:3

Sport ZA GRANICĄ

Ray Famechon, mistrz bokserski Francji w wadze lekkiej, pokonał w 10-ciu rundach na punkty mistrza Włoch, Danilo Pasotti.

* * *

Bokserska Komisja stanu Nowy Jork ukarała grzywną 25.000 dolarów właściciele „Madison Square Garden" — „Sportowy Klub XX stulecia" za prowadzenie układów oraz pertraktowanie z nielicencjonowanymi osobnikami, mającymi kryminalną przeszłość.

* * *

W celu ukrócenia brutalnej gry piłkarzy, zarząd Angielskiej Ligi Piłki Nożnej rozważa projekt wydania rejestru graczy grających brutalnie.

Egzemplarze tej „czarnej listy" byłyby przed meczami dostarczane sędziom, którzy za najmniejszy faul napiętnowanych — stosowaliby najsroższe kary.

* * *

Okupacyjne władze angielskie cofnęły zezwolenie na rozegranie meczu piłkarskiego reprezentacji okupacyjnej Armii Renu (B. A. O. R.) z H. S. V. (Hamburger Sport Verein)

Mecz ten miał być rozegrany 27. bm. z okazji 60-lecia niemieckiego klubu.

* * *

Jedynym murzynem, grającym w piłkarskiej lidze angielskiej, jest Roy Brown — środkowy pomocnik pierwszoligowego Stoke City.

* * *

Menażer angielskiej reprezentacji piłkarskiej, która pokonała Belgię 5:2, Walter Winterbottom, oświadczył, że przed przebyciem Kanału La Manche dał graczom, będącym pod jego opieką specjalne pigułki o tym samym składzie chemicznym, jakich używały wojska dokonywujące inwazji w Normandii.

Dzięki temu specyfikowi, piłkarze angielscy przybyli na kontynent w doskonałej formie.

* * *

Kolarz hinduski *Ansar Husain* ustanowił w Bepal (Indie) nowy kolarski rekord świata w jeździe i wytrzymałości, jadąc przez 65 godzin bez przerwy na rowerze.

Husain wystartował o godz. 7-rano we wtorek na torze kolarskim i jeździł bez przerwy do godziny 20-tej [illegible]

Po ukończeniu tego biegu Hindus zapowiedział, że nosi się z zamiarem udania się w maju przyszłego roku do Stanów Zjednoczonych, gdzie zamierza jeździć przez 120 godzin bez przerwy.

Stella Gniezno mistrzem Polski

w hokeju na trawie

POZNAŃ — Rozegrane w Poznaniu spotkanie o mistrzostwo Polski w hokeju na trawie między „Czarnymi" (Poznań) i „Stellą" (Gniezno), zakończyło się niespodziewanym zwycięstwem drużyny gnieźnieńskiej w stosunku 1:0 (1:0).

Przez cały okres gry lekką przewagę mieli „Czarni", którzy doskonale zagrali w polu, gubili się jednak pod bramką przeciwnika, na skutek indywidualnej gry napastników. Jedyną bramkę, która zadecydowała o zwycięstwie „Stelli", zdobył w 11 min. **Zieliński** z przeboju. Zawody, które stały na dobrym poziomie, zgromadziły ponad 2000 widzów. Zwycięstwem tym zapewniła sobie „**Stella" tytuł mistrza Polski** na [illegible] 1947.

KS Zgoda zwycięża KS Beskid

w siatkówce i koszykówce

W dniu 28. września br. sekcja gier sportowych KS Zgoda rozegrała w Andrychowie przyjacielski mecz siatkówki i koszykówki, wygrywając obydwa spotkania.

W siatkówce: 2:0 (16:14, 15:6).

W koszykówce: 50:23 (19:10).

Punkty dla Zgody zdobyli w koszykówce — Stawiński 20, Tatarczuch 11, Krawczyk 12, Kozioł 4 Kostrusiak 3.

Gra bardzo żywa i stojąca na wysokim poziomie.

Przemysł Węglowy

zatrudni natychmiast

kwalifikowanych sztygarów dołowych, rębaczy przodowych, rębaczy - kamieniarzy, cieśli górniczych-dołowych, ślusarzy, elektromonterów, nawijaczy, solników, tokarzy, palaczy kotłowych, murarzy dołowych, kowali i kotlarzy.

Zgłoszenia już pracujących w przemyśle węglowym nie będą uwzględniane.

Informacji udziela Dział Mob. Sił Roboczych CZPW Katowice, ul. Powstańców 11 pok. 47. (1559)

ZJEDNOCZENIE

PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH

zakupi

50 mb siatki mosiężnej lub fosforbrązowej Nr ang. 60
30 mb siatki mosiężnej lub fosforbrązowej Nr ang. 80
50 mb siatki mosiężnej lub fosforbrązowej Nr ang. 100
15 mb siatki mosiężnej lub fosforbrązowej Nr ang. 130
15 mb siatki mosiężnej lub fosforbrązowej Nr ang. 200
10 mb siatki mosiężnej lub fosforbrązowej Nr ang. 250

Oferty należy składać w Wydziale Zaopatrzenia **Katowice, ul. Warszawska Nr 6.** (19286

„BYTOMSKIE ZAKŁADY BUDOWY MASZYN"

zatrudnią natychmiast

tokarzy
frezerów
szlifierzy
ślusarzy
monterów maszynowych
robotników niewykwalifikowanych

Oferty z życiorysami prosimy kierować do Wydziału Personalnego Bytomskich Zakładów Budowy Maszyn w Bytomiu-Karbiu, ul. Miechowicka 4 (5614)

Państwowa Fabryka Związków Azotowych
w CHORZOWIE

zakupi:

1) **płyty azbestowe od 2-ch do 5 mm grubości,**
2) **sznury azbestowe kręcone czyste o grubości 6 do 25 mm,**
3) **szczeliwa azbestowe plecione okrągłe i kwadratowe czyste i grafitowane o grubości 6 do 25 mm,**
4) **płyty uszczelniające (klingeryt) względnie zastępcze na wysokie ciśnienie.**

Oferty proszę kierować do Wydziału Zakupu Państwowej Fabryki Związków Azotowych w Chorzowie.
(PAP) (5815)

OGŁOSZENIA I REKLAMY

do

„ROCZNIKA LEKARSKIEGO RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ NA ROK 1948"

oficjalnego wydawnictwa Ministerstwa Zdrowia

przyjmuje na prawach wyłączności

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ I REKLAMY SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „WIEDZA"

Warszawa, ul. Daszyńskiego 16, oficyna I p., tel. 87-313
Katowice, ul. Jana 10, I p., tel. 351-37

oraz oddziały w terenie i specjalnie upoważnieni akwizytorzy. — Szczegóły w prospektach. (405/47)

HUTA „FENIKS" BĘDZIN, MOSTOWA Nr 7

przetarg nieograniczony

dostawę **kompletów beczkowych z drzewa iglastego wymiarach 65×170 dno Ø 46, grubość klepek 12 mm grubość dna 15 mm, średnica pęku 10 proc. w partiach miesięcznych około 4.000 sztuk na okres 6 miesięcy.**

Termin otwarcia ofert dnia 14. 10. 1947 r. godzina 10. Oferty należy składać w zalakowanych kopertach w biurze Huty „Feniks".

Huta „Feniks" zastrzega sobie dowolny wybór oferenta lub unieważnienie przetargu bez podania powodów. (1571)

Film Polski ma zaszczyt przedstawić

W RAMACH FESTIWALU FILMÓW PRODUKCJI RADZIECKIEJ

ARCYDZIEŁA FILMOWE

w kinie „ŚWIT"

„ADMIRAŁ NACHIMOW"
epos historyczny o bohaterskim admirale floty czarnomorskiej.

„W IMIĘ ŻYCIA"
dramat współczesny z życia chirurgów radzieckich.

„DWAJ PANOWIE F"
pełen dowcipu staroświecki wodewil (841)

w kinie „UCIECHA"

„RODZINA ARTEMONOWYCH"
wspaniały obraz według słynnej powieści M. Gorkiego.

„WIOSNA"
iskrząca humorem melodyjna komedia muzyczna.

„OSTATNIA NOC"
potężny dramat historyczny z okresu pierwszych dni rewolucji rosyjskiej.

SPÓŁDZIELNIA SPOŻYWCÓW

KOPALNI

„RENARD"

w Sosnowcu, telefon Nr 62-101

Posiadając 4 sklepy i rozdzielnie mięsa poleca wszystkim pracownikom przemysłu węglowego artykuły spożywcze, tekstylne, konserwy rybne, marynaty owocowe oraz różne artykuły użytku domowego znajdujące się w sklepach:

1) **przy ul. Narutowicza Nr 31**
2) „ „ **Staszica Nr 25**
3) „ „ **Dębowej Nr 24**
4) „ „ **Kr. Jadwigi Nr 35 w Dąbr. Gorniczej**

Cena w naszych sklepach zadowoli każdego

Reklama dźwignią handlu!

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU METALI NIEŻELAZNYCH w KATOWICACH UL. PODGÓRNA 4
DYREKCJA TECHNICZNA METALI KOLOROWYCH

ogłasza

przetarg nieograniczony

NA WYKONANIE I DOSTAWĘ:

1) **Opancerzenie 8 wanien elektrolitycznych — łączna waga około 20.000 kg. (wykonanie z naszego materiału)**
2) **Konstrukcja nośna 8 wanien elektrolitycznych — łączna waga około 8.000 kg (wykonanie z materiału poddostawcy za wyjątkiem miedzi którą dostarczymy).**
3) **1 Mieszalnik ślimakowy — waga około 300 kg (wykonanie z materiału poddostawcy).**
4) **Ślimak chlorku — łączna waga około 500 kg (wykonanie z materiału poddostawcy za wyjątkiem ebonitu i ołowiu, który dostarczymy).**
5) **Wózek anod — łączna waga około 100 kg (wykonanie z materiału poddostawcy).**
6) **2 sztuki autoklawów — łączna waga około 3.500 kg (wykonanie z materiału poddostawcy).**

Podkłady ofertowe i informacje techniczne można otrzymać w Biurze Budowy Hut Metali Lekkich w Trzebini codziennie w godzinach 8—13.

Termin składania ofert upływa z dniem 11. października 1947 r. godz 12-ta. Oferty należy przesyłać w zalakowanych kopertach do Dyrekcji Technicznej metali Kolorowych Z. P. M. N., Katowice, ul. Podgórna 4. Koperty należy opatrzyć napisem „Oferty na wykonanie aparatury BBHML".

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone do Banku wadium w wysokości 1 proc. sumy oferowanej.

Zjednoczenie Przemysłu Metali Nieżelaznych zastrzega sobie wybór oferenta bez względu na wynik przetargu, jak również unieważnienia przetargu bez podania powodu i odszkodowania.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu **11. X. 1947 r.** w Katowicach, Podgórna 4 godz 13-ta. (PAP) (5637)

PAŃSTWOWE PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWY MOSTÓW I KONSTRUKCJI STALOWYCH

„MOSTOSTAL"

odznaczone Złotym Krzyżem Zasługi oraz Złotą Odznaką Odbudowy Warszawy

ZABRZE, UL. WOLNOŚCI 262, Telefony: 20-56/7/8

Adres telegraficzny: „MOSTOSTAL — ZABRZE"

podległe Centralnemu Zarządowi Przemysłu Metalowego, prowadzi na obszarze R. P.

ZBYT NA ZASADACH WYŁĄCZNOŚCI

wszelkich stalowych konstrukcyj mostowych, wszelkich stalowych konstrukcyj do budowy hal, hangarów, rezerwuarów i zbiorników stałych, wież antenowych, słupów przesyłowych, trakcyjnych, reflektorowych itp

BIURO POMIARÓW, przeliczeń statycznych i projektów konstrukcyj stalowych.

WYKONANIE oraz ORGANIZACJA robót montażowych i demontażowych mostów i ciężkich konstrukcyj stalowych.

OPRACOWYWANIE i PROJEKTOWANIE NORMTYPÓW oraz zasadniczych podstaw kalkulacji w zakresie wszelkiego rodzaju stalowych konstrukcyj mostowych budowlanych (3824)

RÓŻNE

POTRZEBNI SĄ trzej palacze do centralnego ogrzewania. Zgłoszenie przyjmuje Centralny Ośrodek Kulturalno-Oświatowy C. Z. Z. G. Sosnowiec, ulica Żytnia 10.

SPECJALNE Warsztaty Mechaniczne. Naprawa Maszyn biurowych i buchalteryjnych Bolesław Lorek. Chorzów I, ul. Wolności 58, Tel. 405-58 (3830)

ZSZYWKI, spinacze biurowe, pluskiewki i cyrkle szkolne poleca „OMEGA", Sosnowiec ul. Prosta 2.
(PAP) (5809)

KUŚNIERZ A. Sokołowski Katowice, Mickiewicza 2 lub Rynek 1, wykonuje wszelkie prace w zakresie kuśnierstwa, fasony najnowsze, robota solidna i punktualna. (3618)

LOKAL sklepowy w dobrym punkcie w Krakowie odstąpię spółdzielni. Wiadomość tel. 567-50. (g-838)

PAŃSTWOWE Zjednoczenie Przemysłu Fermentacyjnego Zabrze zakupi 6 opon wymiaru 450×17 wraz z dętkami nowyh lub w stanie dobrym. Oferty prosimy składać pod adresem Zjednoczenia, Zabrze, Sienkiewicza 28.
(PAP) (5824)

Sąd Grodzki w Krakowie
Dnia 5 września 1947
Sygn. I. 1. Zg. 276/47

Zarządzenie postępowania o stwierdzenie zgonu.

Wilibald Wolf Barbasz, ur. 15 lipca 1892 w Śniatynie, syn Bronisławy i Józefa z Kernerów ostatnio zamieszkały w Krakowie ul. Grodzka 34, miał być wywieziony z ghetta w Krakowie do Bełżca w dniu 28 października 1942.

Gdy wobec tego jest prawdopodobne, że wymieniony poniósł śmierć, zarządza się na wniosek Felicji Barbasz postępowanie o stwierdzenie zgonu, a zarazem ogłasza się wezwanie, aby do 3 miesięcy od tego ogłoszenia udzielono Sądowi wiadomości o zaginionym. Po upływie tego terminu i po przeprowadzeniu dowodów, Sąd orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sędzia grodzki.
(843) (podpis nieczytelny)